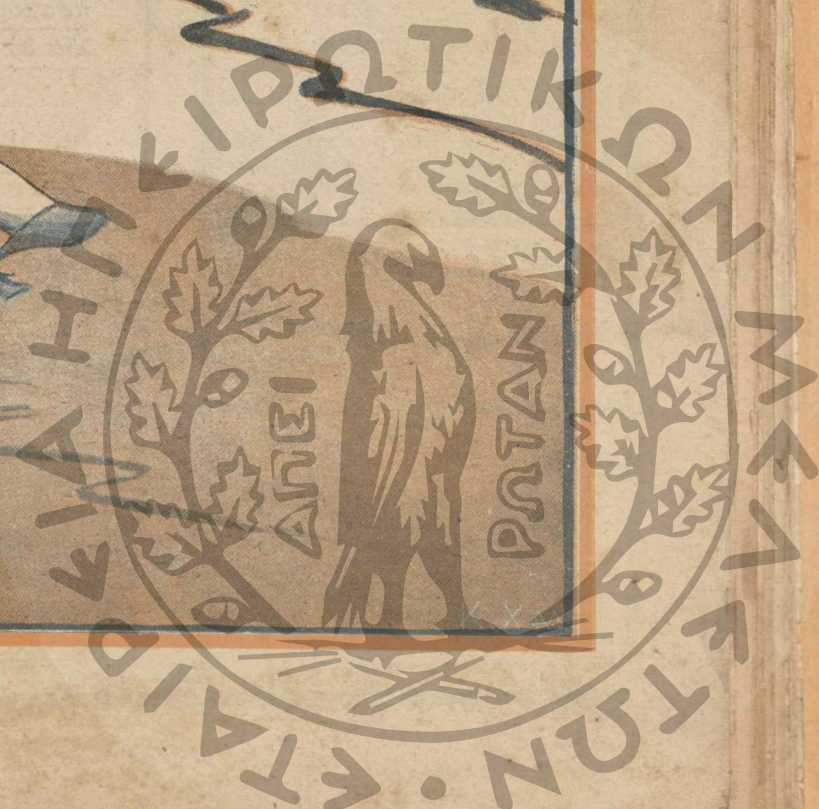


ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Ο ΓΥΓΙΑΝΔΡΑΣ



„ΜΠΟΥΚΕΤΟ“

ΕΒΔΟΜΑΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΙΛΟΣ ΛΟΓΙΩΝ

Γραφεία : 'Οδός Λέκα 7.

Τύποινα κεφάλαια 1.000.000 Δραχ.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ“

Εστωτικόν δι' ἑν ἔτος. . . Δραχ. 100

Εστωτικόν δι' ἑν ἔτος. . . Φρ. 100

Αγγλίας-Διούκτου . . . Διούκ. 1

Αμερικής . . . Δολλ. 4

Δωδεκάνησα . . . Διούκ. 80

Αἱ ἐξέμνητοι καὶ τμήματα κατ' ἀναλογίαν.

Αἱ συνδρομαὶ δύνανται ἀπαυθύνωνται ὡς ἐξῆς

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ“, ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 200

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ“

Εστωτικόν δι' ἑν ἔτος 12 βιβλία Δραχ. 120

Εστωτικόν δι' ἑν ἔτος. . . 160

Γὰ τεύχος τιμᾶται Δραχ. 2

Δημοσιεύσεις ὁ στίχος δραχμαὶ 5

Δι' Ἀγγλίας ἰδιαιτέρως συμφωνίαι.

Τὰ προηγουμένα τεύχη τιμῶνται δραχμαὶ 8

Τὸ „ΜΠΟΥΚΕΤΟ“, πλην τῶν συνδρομητῶν

τοῦ καὶ τῶν διὰ τοῦ Γραφείου τοῦ παλαιού

μένων φύλλον, διατίθεται διὰ τοῦ Κεντρικοῦ

Πρακτορίου περὶ τὰς 25.000 φύλλον ὡς ἡ

κάτω βεβαίως τοῦτο.

«Τὸ Κεντρικὸν Πρακτοριὸν Ἐφημερί-

δων βεβαίως δὲ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπι-

σημῶν βιβλίων τοῦ περιοδικῶν „Μπου-

κετο“ πωλεῖ ἑβδομαδιαίως ἀπὸ τῶν ἐλ-

κοῦ χιλιάδων φύλλον.

Ι. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ

Διευθυντὴς Κεντρικοῦ Πρακτορίου

Προσφέρουσι 50.000 δραχμαὶς ἐκεί-

νονόσιν ἡμελεδιαφεύσει ἀνωτέρω.

ΚΟΥΓΕΒΕΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΡΜΟΥ 102

ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

(Συγκρίσεις :

Τραπεζὴς Καστοπούλου 1879

Τραπεζὴς Καλαμών 1918)

Κεφάλαια Δραχ. 10.000.000.—

Ἀποθεματικά „ 5.000.000.—

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ :

ΠΕΙΡΑΙΑΙ

ΚΑΛΑΜΑΙΣ

ΤΡΙΠΟΛΕΙ

ΣΠΑΡΤΗ

ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΠΙΣΤΟΤΡΑΠ.

Δέχεται καταθέσεις ἐν ὄψει καὶ ἐπὶ

προθεσμίᾳ, Δραχμῶν καὶ ξένων Νο-

μισμάτων ὑπὸ τούτοις συμφερότεροις

ὁσίν.—Καταθέσεις Ὀψεως καὶ ἐπὶ προθε-

σμῇ.—Καταθέσεις Ὀψεως καὶ ἐπὶ προθε-

σμῇ.—Ταμιαυτήριον μέχρι δραχμῶν 20.000

ἐπὶ τόκῳ 4 ο/ο ἑτησίως.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Μετοχικὸν Δραχμῶν . . . 72.000.000

Ἀποθεματικὸν „ . . . 23.000.000

Ἀγοραπωλησία Συνελλήνων ἀπὸ τοῦ

Ἐστωτικῶν.—Πιστώσεις ἐναντὶ Φοροτῶ-

κῶν.—Προεξόφλησις καὶ Εἰσπραξίς Γραμ-

ματίων.—Πιστωτικαὶ Ἐπιστολαὶ καὶ Ἐντο-

λαὶ κληρονομῶν.—Χρηματιστικαὶ Ἐντολαί.—

Χρηματισμὰ πρὸς φύλλον καὶ Εἰσπραξίς

τοκομαρτίων.—Ἐνοικίσις Χρηματοκιβω-

ρίων.—Καταθέσεις Ὀψεως καὶ ἐπὶ προθε-

σμῇ.—Ταμιαυτήριον μέχρι δραχμῶν 20.000

ἐπὶ τόκῳ 4 ο/ο ἑτησίως.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Τὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ», ἐκτὸς τῶν μηνιαίων φιλο-
λογικῶν του ἐκδόσεων, ἀπεφάσισε νὰ προβῇ
εἰς τὴν ἔκδοσιν μεγάλων καὶ νέων ἀγνώ-
στων μυθιστορημάτων, προσιτῶν εἰς ὅλον τὸ
Κοινὸν, τὰ ὁποῖα θ' ἀφήσουν ἐποχὴν.

Τὰς νέας ἐκδόσεις τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» κυκλο-
φοῦσας διὰ τοῦ Πρακτορίου εἰς μονόδρα-
γμα φυλλάδια ἐκδιδόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέ-
ραν, θ' ἀποτελέσουν ἀριστουργήματα πραγ-
ματικά, μυθιστορήματα ἀφθαστα εἰς ὠραιό-
τητα, εἰς πλοκὴν καὶ δράσιν.

Πρῶτον μεταξὺ τῶν ἔργων τούτων θὰ εἴναι
τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ περιφήμου Γάλλου
μυθιστοριογράφου ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ.

Ο «ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ»,

Ἀσφαλὲς δὲν ἔχει μεταφρασθεῖ ἄλλοτε εἰς
τὴν γλῶσσάν μας ἔργον τόσον περιπετειώ-
δες, τόσον μυστηριώδες, τόσον αισθηματικόν.
Ὁ «ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ» ἐπρόκειτο νὰ δη-
μοσιευθῇ εἰς τὸ «Μπουκέτο», ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε
μεγάλον, ἐπρωτιμήσαμεν νὰ τὸν ἐκδώσωμεν
εἰς φυλλάδια. Ἡ ἀγωνία τοῦ ἀναγνώστου πα-
ρατείνεται μέχρις ἐξαντλήσεως πρὸ τῶν ἀ-
νεξηγήτων μυστηρίων τὰ ὁποῖα παρουσιάζ-
ονται εἰς τὸν «ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ».

Τὸ ἔργον ἐκτυλίσσεται στὴν Ἰσπανίαν τὴν
ἐποχὴ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος εἰς ἓνα
μυστηριώδη πύργον, τοῦ ὁποῖο οἱ εὐγενεῖς
δεσπότης πίπτουν θύματα ἐνδὸς ἀγνώστου
καὶ μυστηριώδους ἐχθροῦ τῶν.

Τὰ κυριώτερα πρόσωπα τοῦ ἔργου εἴναι ὁ
«ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ», ὁ ὁποῖος παρουσιάζ-
εται ὑπὸ τριπλὴν προσωπικότητι, ὁ Μαυ-
ρος Κόμιν, ἓνας ἄνθρωπος μὲ διπλὴ μυστη-
ριώδη ὑπόστασιν μιᾶ τρομερῇ βασίλισσα τῶν
μαγισσῶν καὶ αἱ ὠραὶαι θυγατέρες τοῦ πυρ-
γοδεσπότη, τῶν ὁποίων οἱ τραγικοὶ ἔρωτες
θὰ προκαλέσουν τὰ δάκρυα τῶν ἀναγνωστῶν.

Ἀλλ' αὐτὰ δὲν λέγουσι τίποτε ἀπέναντι τῶν
τρομερῶν, τῶν ἀφαντάστων καὶ δραματικῶν
ἐπεισοδίων τοῦ ἔργου.

Ἔχετε μόνον ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ σὺς ὑ-
ποσχόμεθα ὅτι καὶ πρῶτὴ ἢ πρῶτῃ σας ἀσχο-
λίᾳ θὰ εἴναι νὰ ζητᾶτε ἀπὸ τὸν ἔφημεριδο-
πώλην σας

ΤΟΝ «ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ»,

ΑΡΤΕΜΙΣ ΧΡ. ΠΟΛΙΤΟΥ

ΔΙΔΑΓΜΑΤΟΥΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΕΞΩΡΑΪΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Διατήρησις τῆς νεότητος καὶ τῆς καλλονῆς. Ἐξάλειψις τῶν ρυτίδων,
Πανάκων, Στυρακίων κ. λ. π. Θεραπεία ἀσφιλῆς τῆς υπερτριχώσεως,
καὶ τῆς Τριχοπτύσεως. Κρέμα ΔΙΑΓΕ μονοδικὴ διὰ τὰς ρυτίδας.
Δέχεται καθ' ἑκάστην 9-12 π. μ. καὶ 4-5 μ. μ. πλην τῆς Κυριακῆς
καὶ Τετάρτης μ. μ.

ΚΑΡΝΕΑΔΟΥ 22 (Κολωνάκι)

Μ. Δ. ΝΙΚΑΤΣ

ΑΘΗΝΑΙ, (Πλατεία Συντάγματος)

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 142

Πλεκτομηχαναὶ

Ραπτομηχαναὶ

Χρηματοκιβώτια

Χυδομηχαναὶ

Εὐκροαὶαί πληρ.-μ.-μ.

Διδασκαλίαι χειρ. δ.

ΠΡΟΤΙΜΗΣΑΙ

ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ

ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ

ΑΙΟΛΟΥ 122

ΑΠΕΔΕΙΧΘΕ

πλέον ἐπὶ τῇ Καλλιμαχίᾳ

ΡΟΜΜΑΔΕ Δ' ΑΜ

εἶνε ἀπαραίτητος διὰ τὸν

προσώπου, ἐξάλειψις πλη-

ἐξάνδ. μ. κ. π. π. π. π.

καὶ ἡλιοκαύματα.

Πωλεῖται εἰς τὰ κεντρικώτερα

ἔκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀποστέλλει

Γ. ΠΑΛΛΗΝ, Διπλωματ.

Ἐκχυλοφόρησις

Ὁ Δεύτερος τόμος

ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ

ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΩΡΔΑΝΟΣ

Τον ΕΝΤΓΚΑΡ

Τιμᾶται Δραχ. 12

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ ΚΕΝΤΡΟΝ

Δέχομαι παραγγελίας

των καὶ γράψιμο ἀπορροφῶν

Ἐρεσού Νο 98

ΕΠΙΛΗΘΕΝ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ἡ Mlle JULIETTE κομίσας

σίαν συλλογὴν μοντέλων

ρισινῶν οἰκῶν, TALBOT,

JEANNETTE, AGNES, ὡς

γνωστοτάτων εἰς τὴν Ἀθ.

κοινωνίαν οἰκῶν ΣΚΡΑΤΟΝ

Βουλῆς 71 (ἔφωτον πύλιν)

ΚΑΠΕΛΛΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ

Παλτά, Ἀδιάβροχα, Κιτ

Ἰνδικά, Κάλυκες, καὶ

σίαν Συλλογὴν μετὰ

νίστους. Πωλοῦνται στὰς

τῆς Στοῆς Ἀρακαλίου

ΚΥΡΙΑΙ,

Ἡ ΚΡΕΜΑ ΡΟΔΑΝ

κάνειν ὄρατο δέμα

δείγματα δωρεάν. Χαρ. Τρα

ΑΘΗΝΑΙ

27 Σεπτεμβρίου 1925

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

629



Ἐφάρμοσε κάποιον σκληρὸ καὶ κρύον πρᾶγμα στὰ χέρια τοῦ Μπούρλεϊζ...

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟΥ W. JACOBS

Ὁ Τρίττον Μπούρλεϊζ σηκώθηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα πού καθό-
τανε δίπλα στὸ τζάκι, πήρε ἓνα ποτήρι ἀπ' τὸ κουτί πού εἶταν σ'
ἓνα τραπέζι καὶ ξαναγύρισε κ' ἔκατσε.

Τὸ δωμάτιο αὐτὸ τοῦ τρίτου πατώματος, στὸ πίσω μέρος τοῦ
σπιτοῦ, εἶταν συγχρόνως βιβλιοθήκη, δωμάτιο ἐργασίας καὶ καπνι-
στήριον, ἀποτελοῦσε δηλαδὴ μέρος ἐνδὸς διαμερίσματος πού εἶχαν
κληρονομήσει πρὸ δέκα χρόνων ὁ Τρίττον Μπούρλεϊζ καὶ ὁ Τζέιμς
Φλέτσερ ἀπὸ ἓνα μακρινὸ τους συγγενῆ.

Οἱ δύο ἄνδρες πού ἐδοῦνεν ἀνεταλαιμωτὸς ὡς τώρα φιλονεικοῦ-
σαν μὲ πίστωση, ὁ Φλέτσερ ἤθελε νὰ διώξῃ ἀπ' τὴν ἐργασία τὸν
Μπούρλεϊζ, ὁ ὁποῖος μὲ διάφορες κλοπὲς πού ἔκαμε εἶχε ἐκθέσει
τὴν ὑπόληψιν τοῦ Οἴκου.

— Εἰμαι τίμος ἄνθρωπος, ἔλεγεν ὁ Φλέτσερ, καὶ ὅταν συγκεν-
τρώσω ἓνα ποσὸ ἀρκετὸ γιὰ νὰ πληρώσω ὅλα ὅσα ἐσὺ ὑπεξαίρεσες
τότε θὰ δῆς τὸ μέγεθος τῆς καλωσύνης μου.

— Εἶνε περιττὸ νὰ γάνεις δάνεια. Μποροῦμε εὐκόλως νὰ πληρώ-
σωμε τὸς τόκους κ' ἂμὰ περὶ ἀμύπητος καὶ καλὸς κανονίζουμε
καὶ τὸ κεφάλαιον, ἔλεγεν ὁ Μπούρλεϊζ.

— Αὐτὰ μοὶ τὰ εἶπες κ' ἄλλοτε. Ἀλλὰ κ' ἐγὼ σοὺ ἀπαντῶ ὅτι
σοὺ ἀπάντησα κ' ἄλλοτε. Δὲν ἐννοῶ νὰ μεπιδεῦτῶ μαζί σου σὲ
καλὴνθροπείας. Θὰ τὰ πληρώσω ὅλα μέχρι τελευταίας πεντάρας
σώζοντας ἐστὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ οἴκου μας. Ἐνὰ πρᾶγμα ὅμως
ἔχω ἀκόμα νὰ σοὺ πῶ : δὲ θέλω νὰ σὲ δῶ νὰ ξαναπατήσεις τὸ πόδι
σου ἐδῶ !

— Ἀλήθεια ; εἶπε ειρωνικά ὁ Μπούρλεϊζ πορφυρὸς ἀπὸ τὴ
λύσσα του.

— Ἀλήθεια! ἀπάντησε ὁ ἄλλος. Ἀλλοῦθς θὰ σὲ ρίξω στὸ κάτερ-
γο καὶ στὴν ἀκρία! Μὴ μὲ κοιτᾷς ἐτσι ἀπειλητικά. Δὲ μὲ φοβίζεις!

— Ἀπὸ μοὶ εἶπες τόσα καὶ τόσα, εἶπε ὁ Φλέτσερ, δὲ μοὶ λές

τώρα τί θὰ κάνω ἐγὼ γιὰ νὰ ζήσω ;

— Ἔχεις πρώτης τάξεως ὑγεία καὶ δύο χέρια δυνατά,
ἀπάντησε ὁ Μπούρλεϊζ. Θὰ σοὺ δώσω καὶ διακόσιες λίρες.

— Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ πιστεύω νὰ μὲ ξεφορτωθῆς. Ἄν τις θέ-
λῃς τώρα σὺς δίδω ἀμέσως.

— Ἐβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ πορτοφόλι του κ' ἔβγαλ'
ἓνα μάστο τραπέζογραμμάτιον. Ὁ Μπούρλεϊζ κοιτώντας τὸν

ψυχρὰ ἄπλωσε τὸ χέρι καὶ πήρε ἐκεῖνα πού ὁ Φλέτσερ τοῦ
ἔφερε στὸ τραπέζι.

— Ἡ κυρία Μάρλ ἐβγήκε ἔξω ; ρώτησε ἀξάφνης ὁ
Μπούρλεϊζ.

— Ὁ Φλέτσερ κούνησε τὸ κεφάλι του καταφατικά καὶ
εἶπε :

— Ναι, καὶ δὲ θὰ ξαναγυρίσῃ ἀπάνω. Ἐπῆγε μαζί μὲ τὴ Ζῶν
σ' ἓνα φιλικὸ σπίτι, ἀπ' ἐπου θὰ ξαναγυρίσουν στὶς ἀκτῶμας τὸ
πρωί.

— Τότε θὰ μοὺ ἐπιτρέψῃς νὰ δεικνῶμαι γιὰ τελευταία φορὰ
ἐδῶ ; ρώτησε ὁ Μπούρλεϊζ, σηκώνόμενος ἀπ' τὴ θέση του.

— Ἄν παραστῇ ἀνάγκη νὰ βγῶ ἐγὼ ἔξω, ἀπάντησε ὁ ἄλλος, δὲν
μπορεῖς νὰ μείνῃς ἐσὺ ἐδῶ.

Ὁ Μπούρλεϊζ δίστασε τὸ δωμάτιο κ' ἔκλεισε τὴν πόρτα. Ὅταν
ξαναγύρισε ὁ Φλέτσερ στάθηκε ὀρθὸς μπροστὰ του. Ὁ Μπούρλεϊζ
ἄπλωσε τὸ χέρι του στὸν τοίχον καὶ ξεκρέμασε ἀπὸ καὶ ἓνα κοινὸ
γιαπωνέζικο σπαθί, πού τὸ βγάλε ἀπὸ τὴν φιλνισιάνη δὴλῃ του. Ἐ-
πειτα προχώρησε πρὸς τὸ συνέτακτό του.

— Γιὰ τελευταία φορὰ, Φλέτσερ, θ' ἀνακαλέσεις τίς ἀποφάσεις
σου, τοῦ εἶπε ἄγρια.

— Ἀφῆσε κάτω τὸ σπαθί ! εἶπε ξερὰ ὁ ἄλλος.

— Πρόσεχε ! γιατί δὲν ἄστεινέμαι.

— Οὐδὲ κ' ἐγὼ ἄστεινέμαι.

Μόλις ἔδωσε τὴν ἀπάντησιν αὐτὴ ὁ Φλέτσερ ἔστριψε πίσω γιὰ νὰ
βρῇ ἓνα ὀρειοδὴποτε ὄπλον, μὰ δὲν πρόφτασε γιατί τὸ σπαθί τοῦ
Μπούρλεϊζ χάθηκε ὅλο στὸ στήθος του. Ὁ Φλέτσερ θέλησε ν' ἀ-
πλώσ

καθώς και μερικά κοσμήματα.

Και τώρα τι θα έκανε. Θα νοίκιαζε πρώτα πρώτα ένα διαμέρισμα σε μια λαϊκή συνοικία και θ' άφηνε να μεγαλώσουν τα γένεια του. Έπειτα, αφού το έγκλημα ξεχνότανε κάπως, θα πήγαινε στο εξωτερικό και θα ξανάρχιζε μια νέα ζωή.

Σηκώθηκε κι άρχισε να βαδίζει νευρικά μέσ' στο δωμάτιο.

Το μικρό ρολόι που ήταν άπάνω στο τζάκι σήμανε μία κι' άμέσως και το ρολόι της βιβλιοθήκης, που έπισημα αυτό, επανέλαβε το χτύπο.

Έσκιρτσε ο τρόμος του έκοψε την αναπνοή. Κάποιος κρότος ακούστηκε στη γκάζα: έπειτα κι' άλλος. Άνοιξε την πόρτα κι' έτόλμηση να ρίξει μια ματιά. Συγχρόνως μια φωνή διαπεραστική αντήχησε στη σκάλα. 'Ο Μπούρλεϊζ ρίχτηκε πίσω κι' άρχισε να τρέμει δολιχώς, ως στον κατόρθωσε να σκεφθεί πως ήταν η γάτα του σπιτιού που νιαούρισε. Μά μήπως είχε γελαστεί;

Με μια μεγάλη προσπάθεια θέλησε, ένιωσε τους τρόμους του κι' ανοίγοντας την πόρτα αποφάσισε να πάει να δει περί τινος έπρόκειτο. Τό φως της πόρτας έπεφτε θαμπά στο κεφαλόσκαλο. Έριξε δειλές ματιές στις σκοτεινές γωνιές, δεξιά κι' αριστερά. Είταν παραίσιθη η ή πόρτα του δωματίου του Φλέτσερ έκλεισε την ώρα που αυτός την κοίταζε; Είταν παραίσιθη η στ' αλήθεια είδε το χερούλι της πόρτας να στρέφεται; Κοιτάζοντας συνεχώς την πόρτα, προχώρησε για να βεβαιωθεί ότι κανείς δεν είχε βγει έξω, ότι κανείς δεν τον παρακολουθούσε. Τότε παρ' όλο που πάση κάτω, παρ' όλο που τρελάθη, η πόρτα της βιβλιοθήκης που θυμότανε πολύ καλά ότι την είχε κλειδίσει, ήταν τώρα μισάνοιχτη. Τού φάνηκε πως άκουσε ένα ελαφρό θρόνισμα μέσα, μα στη διανοητική κατάσταση που βρισκόταν δεν είτανε και βέβαιος γι' αυτό. Τότε καθαρά, πολύ καθαρά πιά, άκουσε το σπρώξιμο μιας καρέκλας προς τον τοίχο.

Με χίλιες δυο προφυλάξεις προχώρησε ως την πόρτα. Έπιασε το πόμολο και την έκλεισε με δύναμη. Την κλειδωσε κατόπιν κι' άρχισε να καταβαίνει τις σκάλες τέσσερες τέσσερες σαν τρελλός.

Μια τρομακτική κραυγή άκούστηκε μέσα στη βιβλιοθήκη και δυο βαριά χέρια που έσπρωχναν την πόρτα. 'Ο Μπούρλεϊζ είχε φτάσει στη μέση της σκάλας και στάθηκε για ν' άκουση. Τά χτυπήματα στην πόρτα έπαψαν μα η φωνή έκτενε δυνατά να τον άρρηξουν να βγεί έξω.

Άμέσως ο Μπούρλεϊζ κατάλαβε τι είχε συμβεί και τι σημασία μπορούσε να έχει αυτό γι' αυτόν. 'Όταν έβγαινε έξω είχε αφήσει την ζεώπορτα άνοιχτή και κάποιος άλγτης εν τώ μεταξύ είχε μπει μέσα στο σπίτι. Τώρα δεν υπήρχε κανείς λόγος να φύγει, δεν είχε να φοβηθεί πιά το σχοινί της κρεμάλας, ούτε το αίσχος του κατέρχον. 'Ο ήλιθιος αυτός που ήταν κλεισμένος μέσα στη βιβλιοθήκη τον είχε σώσει. Ξαγανέθηκε πίσω άπάνω τη στιγμή άκοιθώσκου ο αιχμάλωτος μεσ' στις άπεγνωσμένες του προσπάθειες για να φύγει είχε ξεκολλήσει το πόμολο της πόρτας χωρίς να την άνοιξη.

— Ποιος είναι μέσα; φώναξε ο Μπούρλεϊζ δυνατά.

— Άνοιχτε μου! Ίκέτεψε ο άλλος σαν τρελλός.

Για την άγνη του Θεού άνοιχτε μου! Είπ' ένας νεκρός έδω μέσα! — Μείνε όπου βρίσκεσαι! άπάντησε σκληρά ο Μπούρλεϊζ. Άν δοκιμάσης να βγεις έξω θα σε σκοτώσω σά σκαλί.

Άντι άλλης άπάντησας ένα τρομακτικό χτύπημα άκούστηκε άπάνω στη κλειδωνιά. 'Ο Μπούρλεϊζ έβγαλε το πιστόλι του και σκοπεύοντας άκριβώς στο μέρος που υπολόγιζε να είναι το στήθος του άγνώστου έπυροβόλησε μεσ' απ' την πόρτα.

Μετά την έκτυροσκόρηση ο Μπούρλεϊζ κατέβηκε τη σκάλα τρέχοντας κι' άνοίγοντας την δώπορτα διάπλατη, άρχισε να φωνάζει βοήθεια μ' όλη του τη δύναμη.

Ένας πολίμαν που περιπολούσε εκεί κοντά κ' ένας άρχιφύλαξ έτρεξαν. 'Ο Μπούρλεϊζ, αφού τους έδωσε μερικές άσυνάρτητες έξηγήσεις, ανέβηκε γρήγορα τη σκάλα, προσκαλώντάς τους να τον άκολουθήσουν, και σταμάτησε μπρός στην πόρτα της βιβλιοθήκης.

'Ο αιχμάλωτος είταν ακόμα μέσα κ' έξακολουθούσε τις άπεγνωσμένες προσπάθειες του για να συντρίψει την κλειδωνιά της δυνατής δυνάμης πόρτας. 'Ο Μπούρλεϊζ δοκίμασε ν' άνοιξη με το κλειδί, μα η κλειδωνιά είχε πιά χαλάσει. 'Ο άρχιφύλαξ τότε έκανε ένα δυο βήματα πίσω και πέφτοντας στην πόρτα με την πλάτη την έβριζε κάτω.

Μπήκε μέσα σκοντάφτοντας κι' άκολουθούμενος από κοντά από τον ύπιστάμενό του. Άμέσως κι' οι δυο φώτισαν με τα φανάρια τους το δωμάτιο. Ένας άντρας μαζεμένος πίσω από την πόρτα, δοκίμασε να περάσει μεσ' απ' τους δυο και να φύγει, μα οι άστυνομοί του ρίχτηκαν και μια πάλι έπακολούθησε μεταξύ τους.

'Ο Μπούρλεϊζ, είχε σταθεί στο κατώφλι και παρακολουθούσε ψυχρά τον άγώνα τους, προετοιμαζόμενος για ότι έμελλε να έπακολουθήσει και για το ρόλο που έπρεπε να παίξει. Οι τρεις άντρες κυλιόταναν κάτω. Ένας γδυνός άκούστηκε κι' έπειτα ένας κρότος ξερός και μεταλλικός. Τέλος η ύψηλη σιλουέτα του άρχιφύλακα άνορθώθηκε. 'Ο πολίμαν γονατίστος είχε το πόδι του άπάνω στο στήθος του άγνώστου. 'Ο άρχιφύλαξ άναψε το φως.

'Ο Μπούρλεϊζ έπρηχώρησε κ' έκοίταξε μ' άγωνία τον άγνωστο που είταν μισοκλιπόμενος. Είταν ένας άνθρωπος κοντός και χοντρός, με το πρόσωπο χλωμό και λερωμένο. Είχε το χέλι του κομ-

μένο κ' ένα μικρό ρυάκι αίματος κυλούσε στο λαιμό του. 'Ο Μπούρλεϊζ έβριζε ένα γοργό βλέμμα άπάνω στο τραπέζι. Το τραπέζι μάντηλο είχε παρασυρθεί κατά την πάλη κ' είχε πέσει άκριβώς στο μέρος όπου για τελευταία φορά είχε δει το πτώμα του Φλέτσερ.

'Ο αιχμάλωτος έκλεινε τη στιγμή σήκωσε με κόπο το κεφάλι του και κοίταξε με τρόμο αυτούς που τον περιτοίχιζαν.

— Τι με θέλετε; ρώτησε τρέμοντας. Δεν είναι δέκα λεπτά που μπήκα σ' αυτό το σπίτι. Σας το άρχίζομαι. Α υ τ ο είταν εκεί όταν έγω μπήκα μέσα. Μόλις το είδα, έκανα να φύγω, αλλά με κλει-

δάσανε μέσα.

— Α υ τ ο είταν εκεί... τι είταν εκεί; ρώτησε ο άρχιφύλαξ.

— Α υ τ ο! άπάντησε ο άγνωστος με τρόμο.

'Ο άρχιφύλαξ άκολουθώντας την κατεύθυνση των μαύρων καπνο-ρίτσεων ματιών του άγνώστου έσκυψε προς το τραπέζι τότε άφήνοντας μια κραυγή φρίκης, πέταξε το τραπεζομάντηλο στη μάντα.

'Ο Μπούρλεϊζ έβγαλε ένα έπιφώνημα τρόμου και στήριξε τρε-

κλιώνοντας άπάνω στον τοίχο.

— Μη φοβάστε, κύριε, μη φοβάστε, είπε συγκατανώντας τον. Γί-

ρίστε άλλοι το κεφάλι σας! μα ποιος είναι αυτός;...

— 'Ο φίλος μου Φλέτσερ, τραβούσε ο Μπούρλεϊζ με προσπάθεια.

Έμέναμε κ' οι δυο μαζί έδώ...

Έπειτα στρέφόμενος προς το λωποδύτη:

— Παληάνθρωπε! ν' φωνάξω.

— Είταν πεθωμένος όταν έγω μπήκα έδώ μέσα! φώναξε έκείνος.

Είταν εκεί, στο πάτωμα, νεκρός και μόλις τον είδα θέλησα να φύγω. Άλήθεια, σας τρέξιμο! Δε θα φώναζα αν τον είχα σκο-

τώσει έγω...

— Καλά, καλά, φτάνει είπε ο άρχιφύλαξ θυμωμένος. Έπατα

απλώνοντας το χέρι του προς το πάτωμα, πήρε το γιαπωνέζικο

σταθι που είταν χάρμο.

— Αυτό το σταθι είταν κρεμασμένο στον τοίχο, στη μέση αυτής

της παντοφλίας, έξηγισε ο Μπούρλεϊζ. 'Όταν άφησα το Φλέτσερ

είταν κρεμασμένο ακόμα...

— Πόση ώρα είναι περασμένη από τότε; ρώτη-

σε ο άρχιφύλαξ.

— Δε θυμάμαι άκριβώς, ίσως μια ώρα, ίσως

μισή. Έπληγα κατόπιν στην κάμαρή μου.

'Ο άγνωστος τότε σήκωσε, καθώς είταν κατα-

γής, λίγο το κεφάλι του και τον έκοίταξε με προ-

σοχή.

— Έσύ τον σκότωσες! είπε μ' ένα τόνο άγρια.

Έσύ τον σκότωσες και θέλεις τώρα να πάρεις όμνη

στο λαιμό σου.

— Σώπα, άθλιο! διάταξε ο άρχιφύλαξ, άπ-

ποιος πλησίασε το Μπούρλεϊζ.

— Δε σάς χρειάζεται πιά αυτό, του είπε δι-

χροντας του το πιστόλι που κρατούσε ο Μπούρλεϊζ.

Άκούη στα χέρια του και, πέρνοντάς το με τρόπο,

το έβαλε στήν τσέπη του.

— Έχετε γδαρθεί στο χέρι, του είπε.

'Ο Μπούρλεϊζ σήκωσε γρήγορα τα χέρια του, τα

ένα κατόπι του άλλου.

'Ο άρχιφύλαξ έπιασε τα χέρια του και σφίγγον-

τάς τα άσφανα, έβγαλε γρήγορα κάποιο πράγμα

καθώς τούλεισε κατόπιν άφισε ένα ξερό κρότο. Είταν χειροπέδες!

— Βγάλε μου τις χειροπέδες! φώναξε τον έκείνος με μια

φωνή πνιγμένη. Τρελάστηκατε! Βγάλε μου τις χειροπέδες!

Άντι άπάντησας ο άρχιφύλαξ τον άρπαξε με δύναμη και κα-

τώχντας τον καλά στο χλωμασμένο του πρόσωπο και στα φλογισμένα

του μάτια, τον έσπρωξε ως την άλλη άκρη του δωματίου.

— Κόλλινε! φώναξε τότε τον πολίμαν.

— Διατάξετε! είπε κείνος έκκλητικός για τα συμβαίνοντα.

— Πήγαινε γρήγορα να φωνάξης το γιατρό που κάθεται στη

γωνιά του δρόμου! αυτός ο άνθρωπος δεν είναι νεκρός και πο-

τε φανέρωσε την αλήθεια.

'Ο Μπούρλεϊζ μαζεμένος σε μια γωνιά κοιτούσε σαν άνθρωπος ύπνωτισμένος. Είθε τον πολίμαν να γυρίσει μαζί με το γιατρό λα-

χανασμένοι, είθε τους τρεις άντρες να γέρονουν πανο από το φλέ-

τσο, είθε τέλος τα μάτια του θυμάτος του ν' άνοίγουν και τα χέρια

του να σαλεύουν, ένώ ο άρχιφύλαξ κρατούσε σημείωση των όσων

έλεγε. 'Ο πολίμαν τον έπλησίασε σε λίγο κ' έβαλε το χέρι στον

όμο του κ' έκείνος τότε ύπακούοντας στην άφωνα διαταγή του

τον άκολούθησε στη φυλακή...

W. W. Jacobs

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΙΝΙΚΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ

Είς την Κινέζικην διάλεκτον μια στιγμή έπάνω από μια γραμμή σμάνειαν άνοθεν, η ίδια στιγμή από κάτω, κάτωθεν. Γραμμή που μένη στη μέση από άλλη κάθεται σμάνειαν με μέσον. Τρεις άνθρωποι ο ένας πίσω από τον άλλο παριστάνουν το ρήμα άκολουθούσας. Δύο μορφές γυναικών βαλμένες η μία άπάναντι στη άλλη σμάνειαν φιλονεικία. 'Ο ήλιος πίσω από ένα δένδρο σμάνειαν την άνατολήν. Ένα πουλί στη φωλιά του τη δύσι. Ένα μάτι και γερό σμάνειαν τη δάκρυα, μια πόρτα κ' ένα αυτί το ρήμα άκούω. Γενικός ός σμάνειαν της γραφής των Κινέζων χορηγοποιούνται διάφορες εικόνες.

Είς το Γραφείον μας πωλούνται προς δρ. 5 έκαστον αντίστοιχόν του 2ου φύλλον του «Μπουκέτου», το όποιον είχεν εξαντληθεί.



ΣΙΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

J. L.

Μια χαρακτηριστική Άθηναϊκή σιλουέτα που την διακρίνει ζηλευτή χαίρις. Ή φυσιογνωμία της πολύ έλκυστική, ευχάριστη και γεμάτη ζωή και έκφραση. Ένα τέμπο φωνής που ευχαριστεί ιδιαιτέρως την άκοήν. Περιζήτητη παντού και πάντοτε, ίσως έπειδή είναι ανεξάντλητη σε χούμορ και εύθυμα φαινομενικώς, γιατί κατά βάθος είναι ρομαντική όσον πέρνει αν κινεί κανείς από τα ώρατα γράμματα που έστειλε σε φίλες της κατά το τελευταίο ταξίδι της, και τις τόσον καλά σκετσαρισμένες περιγραφές της από τον Βόσπορο, την Ρουμανία και Αυστρία που ήτο τελευταίος, που της διακρίνει μ' όλα ταύτα ποιητικώτατος ρομαντισμός. Ή Μονταίν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τα κυριώτερα έξοχικά κέντρα κατ' αυτές έχουν ζωηροτάτην κίνησιν. Ίσως έπειδή όσονούπω θα σμάνει η ήμερα της «κλιούρ».

— Είς το Σπέρτιν το παρελθόν Σάββατον άπαρτία γνωστών τύπων. Αι περισσότεραι κυρίαί και δεσποινίδες έφοροδσαν χειμερινά μαντώ και άκριτές γούνες μεταξύ των όποιων θαυμασιωτέρα ήτο της Κας Μ. Γνωστής ώραιας Άλεξανδρινής, από γούνα «σεναιλλά».

— Στα διάφορα γκρουπ διακρινόμεν χαρακτηρισμένα προφίλ, όριστογενικά σύνολα, άλλα το ρεοδρ έμπορικώς, κομψότητος, τουαλέτας άποδίδεται είς την Κα Παντελίδην με τουαλέτα έμπριμέ, μαύρο, φόντο πολύχρωμα λουλουδία και ένα περιδέριον μαργαριταρίων πολυτιμωμένων.

— Αι διάφορα λουτροπόλεις μας έξακολουθούν να φιλοξενούν Άθηναϊκό κόσμο, ίδιός στο Λουτρόκι όπου παραμένουν άκομή η κομποτάτη κ. Πετρίδη, ο κ. και η κ. Χαριτάκη, αι Δες Εύκλειδη, η κ. Γ. Γουτάρη—ένα έμψυχον παστέλ—ο κ. και η κ. Μιχαλακοπούλου κ.λ.κ.

— Άπογευματικά και βράδια, έκλεκταί συγκεντρώσεις παρά τω κ. και τη κ. Δ. Λοβέρδου είς την θαυμασίαν βυζαντινήν έπανωλιν των, όπου έναλλάξ φιλοξενούνται αι κομπούρες Άθηναιες.

— Αι Άθηναιες έπιμένουν άκόμη να έξακολουθήσουν την άερο-θεραπείαν τους και τα λουτρά τους, ήλδολουτρα, έκδρομεις κ.λ.λ. Και στην Πορταριά πολλές Άθηναϊκές κόσμος στο εκεί ξενοδοχείον χορδς, μπριζς, διοργανώσας έκδρομιάς.

— Η ζωηροτέρα συντροφία άποτελείται από τας κ. κ. Ναούμ, Φωτιάδη, Κοσμαδοπούλου, Τριανταφυλλάκου, κ.λ.κ.

— Είς την έναρξιν των Ιπποδρομιών έλαχιστή η έπίδειξις τουαλετών και γνωστών τύπων, γιατί η ραντρε των ομάδων δεν γίνεται πρό το Όκτωβριον. Μ' όλα ταύτα ήσαν μερικές έκτάκτως χίλις σιλουέτες μεταξύ των όποιων κυριώτα η δνις Ζανέτ Μ. Σακορράφου, όλόδροση σαν φρεσκοκοιμένο λουλουδι, είχε την χαρά και την νοστιμεία της άρι άφειχθείσης ταξιδιωτίσας από Εύρωπαικά λημέρια.

— Άλλες έλκυστικές εύμορφεις αι Δες Νικολαίδη, τουαλέττες κομψώτατες.

— Ένα παριζιάνικο σύνολον της κ. Γ. Ζερβοπούλου με καζάνα και φούστα πλισοέ κρέπ—ντέ—σιν, χρώματος φραζ—έκραξέ, κομψότατον έπανωφόριον από kasha μπέζ, καπέλλο όμοιόχρωμον.

— Την παρελθούσαν Παρασκευή χορευτικό άπόγευμα παρά τω κ. και τη κ. Γ. Ιωαννίδη, έσωτερικός διάκοσμος σπητιού έκτάκτως ιδιόρρυθμος συμφώνως με την τελευταίαν έπιθυμίαν της μόδας. Γονιέσκου τις διέκρινε ευχάριστον κοινόφροΐδιαιτέρως έθανυσσθη ένα μικρό σαλόνι με νινέζικα έπιπλα, άνθοδοχεία, και κομποτεχνήματα και μεταξωτά άνθισμένα στους τοίχους και στα παράθυρα.

— Η οικοδόσκινα πολύ εύμορφη με τουαλέτα βελουδένια χρώματος μπλε περβάνε εν συνδυασμώ ζωστήρι όμοιόχρωμης,σπαρμένη δλη με λουλουδία βελουδένια.

— Διακρίνανεν την κ.Δ. Πετροπούλου,τουαλέταβελουδένια μωβ-έρεξ, Δα Βερνίκιου τουαλέτα μπέζ, δαντέλλας όμοιόχρωμης, κ. Κυριακού τουαλέτα μπλέ-πορβάνε, κ. Κ. Ξένου τουαλέτα κομψή μαύρη και λευκή έμπριμέ, κ. Ξανανί έκτάκτως κομψή τουαλέτα μπλε-ρουά με λουλουδία βελουδένια έμπριμέ.

— Την παρελθούσαν Δευτέραν παιδική γκάραντεν— πάρτυ παρά τη κ. και τω κ. Σινιδινώ. Τό θέαμα από τα ώραιώτερα! όσα μικρά κοριτσάκια και τότες πελώριες κούκλες ντυμένες με τουαλέτες νόν—πλός—όλλυτα-ποδόνες καθισμένες μαζί με τις ζωντανές τους σε τραπέζια γύρω από τα άχνίζοντα φλυτζάνια και άφθονιαν γλυκών.

— Βασίλισσα της πράγματι κομψής συγκεντρώσεως ήτο η λιλι-πουτεία Δις Λένα Σινιδινώ με τουαλέτα λενζερύ ρόζ. Και πραγματικώς ζωντανές κούκλες ήσαν οι Δες Μαρία και Λένα Γ. Μαργαρίτη τουαλέττες λευκές λενζερύ.

Ή Μονταίν

Η ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

[Μετάφρασις εκ του Ίταλικού και ύποσημειώσεως του κ.

Χαρλ. Άντωνάτου. Ούδεις έχει δικαίωμα άναδημοσίευ-

σεως της και έκδόσεως έκτος του μεταφραστού.]

Την έκοχην έκείνη συνέβηκε κάποιο περιστατικό, από το όποιο οι άναγνώστες μου θα μπορούσαν να ώρληθούν, και γι' αυτό το άναφέρω.

Ένας από τους φίλους μου, θα μπορούσα να είπω από τα παιδικά μου χρόνια, έσκέφθηκε να σπάση τη φιλία μαζί μου, χωρίς να του δώσω καμιάν άφορμή. Ξάν βρέθηκα μια μέρα σπίτι του, με μεταχειρίσθηκε μ' άπότομο τρόπο και μ' έδιωξε. Έπειδή ποτέ δεν είχε φανερωθή μεταξύ μας παρόμοιο, έμεινα κατάπληχτος από τη διαγωγή του. Δε μόρεσα να θυμώσω γι' αυτό, τόσο μου φαινότανε παράδοξο το γεγονός. Διατηρώντας λοιπόν την ψυχραιμία μου και πρίν φύγω, για να ύποστω την καταδίκη έκείνη του φίλου μου, του έκαμα την άκόλουθη πρόταση,που μου παρουσιάστηκε σαν άσκησις στο πνεύμα μου: «Άγαπήτέ μου, του είπα, μόλις μάθουν έξω πως είμαστε σε διχόνοια, θάρθουν άνθρωποι να σε κακολογήσουν σε μέ, έπειτα τα ίδια πρόσωπα η άλλα θάρθουν ίσως σπίτι σου να κακολογήσουν έμέ με τη σειρά μου.Είμαι λοιπόν κοινό συμφέρο μας, προτού να χωρισθούμε, να λάβωμε μέτρα για να μη γίνωμε το παριγέλιο παρόμοιον ανθρώπων' ύπόσχομαι να σού γράψω άμέσως και το όνομα του προσώπου,που θάρθη να μου μίσηση ενάντια σου και ό,τι θα μου είπη. Θα κάμης και συ το ίδιο;»

'Ο φίλος μου δε μόρεσε να μην παραδεχθή ένα τόσο συνετό μέτρο, κι' άληθινά ύστερ' από μερικές ήμέρες έλαβα μια λέξη απ' αυτόν,με την όποία μου κατάγγελλε πως μια κοινή μας φίλη έπρεσε στην παγίδα. Τόν έκαμα τότες να ιδή το ψευτικό της κακολογίας αυτής και το έξαιρετικό ένος μέτρου, που καθένας θα έπρεπε να σκέφτεται σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Θα κρατήσω μυστικό τ' όνομα της φίλης, που μ' έδιόβαλε. Θα κρατήσω επίσης μυστικό τ' όνομα του φίλου, που μου φέρθηκε πόπορα στο ίδιο του το σπίτι. Τους συγχώρω και τους δυο και θα είλω μονάχα, για ίκανοποίησή μου, ότι έπειτ' από χρόνια, ο τελευταίος μου έγραψε από την Άθήνα, ζητώντας συγγνώμη για την τότε προσβολή του, λέγοντας πως άπατήθηκε από το τρίτο έκείνο πρόσωπο και προτεινόντας σ' έμέ να ξαναεώσωμε την παλιά μας φιλία. Άλλά, μ' όλο που έξακολουθώ να μην του θέλω κακό, δεν ανταποκρίθηκα σ' αυτή την πρόταση, έπειδή

amicizia rinnovata
e minestra riscaldada,
han fra loro analogia:
non han pin il sapor di pria (1)

Στά 1865 έκαμα δεύτερη έκδοση του άφορεσμού μου του 1856. Την έκαμα γιατ' είχα άνάγκη από έν αντίτυπο και δεν το εύρισκα. Έτύπωσα 400 αντίτυπα, με την πούληση των όποιων έπληρώθηκε ο τυπογράφος.

Στιχογραφική. Βίος του Άγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου. 'Ο βαρώνος d'Everton. 'Ο Henry Storks. 'Ο σεισμός της Κεφαλονιάς. Άπόκρισι στον άφορεσμό του 1856. Ξαναέκδοση του Άλχου. Πρώτες καταδρομές του Λασκαράτου. Δίκη στο καπουργουδιέιο.

Τόν ίδιο χρόνο δημοσίεψα μια Στιχογραφική, δηλαδή μια μικρή πραγματεία για τη στιχογραφία, η όποία έπιθεωρημένη κι' αδημμένη, τρομερά όπως φροτωμένη με τυπογραφικά λάθη, όπως συμβίνει πάντα στην Άθήνα, έαναδημοσιεύθηκε στην έπιθεώρηση «ό Β ή ο ω ν» στα 1874. Στα 1876 ο Βαρώνος d'Everton με παρέκάλεσε να του μεταφράσω από το Άγγλικό το βίο του Άγίου Βασιλίου. Τό έκαμα με προθυρία έφάνηκε ίκανοποιημένος από την εργασία μου και έκτος από μερικές συζητήσεις,που έκαμαμε γι' αυτό το ζήτημα, μου έδάνεισε για δεύτερη φορά το βιβλίο του Κου Wilson, για να μεταφράσω, για τόν έαυτό μου πιά, το βίο του Χρυσοστόμου. Τόν έδωκα σέβαστα δότερα με μια σημείωση για το μη φυσικό ήθος του Άγγλου συγγραφέα και μια έπιφύλαξη, για τες θεολογικές άρχες, που δεν ήταν οι δικές μου. Οι δυο τελευταίες πρόξες άπειθαρχίας έφρασαν ως άποτελεσμα να χάσω την έχτιμήση του Βαρόνου.

'Ο Βαρόνος ήταν θετικός άνθρωπος κι' έπίστεψε πως μπορούσά σ' έναν Άγγλο συγγραφέα οι ύπόλοιποι όνθητοι έπρεπε να μένουν άφονοι' πως μπορούσά σ' έναν Πατέρα της Εκκλησίας οι σνεϊδη-σες έπρεπε να σβήθουν και τα πνεύματα να μένουν κλειστά' πως τα βιβλία της Εκκλησίας, αφού τότες τρομερές κακομεταχειρίσες έσθ-θαν από τη βαρβαρότητα του Μεσαίωνα, φέρουν στες σελίδες τους απάράλλαχτο κι' ήγνα το λόγο του Χριστού, όπως έβγηνε από το στόμα του. Για σπεράνωμα σ' όλες αυτές τες άβόλητες έπίστεβες πως η ήθική του Εόαγγελισού είναι ύποχρεωτική, όχι για την άεία της, αλλά γιατι κανονίσθηκε από το Χρίστο. (Άκολουθεί)

Σημ. Μαρ. 1) Φιλία άναγνωμένη και σόβα έναρξασμένη έχουν μεταξύ τους αναλογία: δεν έχουν πια την ποσνητήνη γάση.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Ο ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΑΣ

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΕΡΒΙΕ

Ο Μαρτινέ υπέγραψε μία εξόφλησι στο βιβλίο των παραλαβών του ταχυδρομείου, και μ' επισήμανση άρχισε ν' άνοιξη το σέπαμα του δώρου, που του έστειλε ο συντάκτης του, εις ανάμνησιν δεκαετούς συνεργασίας και κόπων.

— Στοιχηματίζω πως θα είνε κανένα μπαμπούσι, ισχυριζότανε η κυρία Μαρτινέ.

Ο σύζυγός της, ο όποιος άμέσως είχε μυριστεί την άλήθεια, έλεγε όχι, άργά-άργά κουνώντας στο άκρον του ύψηλόν του σώματος το κεφάλι του με τα δόλιμανα γένεια. Ο μικρός τους, ένας μορτάκος 12 χρονών με τη μύτη στον άέρα, και με τ' αυτιά σαν χερούλια κανατιού κυτούσε χωρίς νά λήη τίποτε, με τα χέρια μέσ' τις τσέπες. Είχε την έλπίδα, ότι θα ήταν κάτι τι που το στέλγανε στο μπαμπού για νά το πάρη ο γυιός.

Στην άρχή το δώρο ξετυλίχθηκε από τους σπάγγους κ' από το κερόχαρτο και ύστερα από ένα πειό μαλακό χαρτί. Ύστερα από όλα αυτά παρουσιάστηκε μία θήκη από πράσινο ύφανμα, ραμμένη σε όλο το μήκος και μόνο στη μία άκρη ήταν κλεισμένη με μία κορδέλλα. Ένόμιζε κανείς πως θα περιείχε κανένα ντουφεκάκι για τον μικρό.

Αλλά ο Μαρτινέ ετράβηξε σιγά-σιγά με προσοχή και μ' εδλάβεια, σάν νά έκανε τα άποκαλυπτήρια κανενός μνημείου, και εφάνηκε μία ρόβδος για ψάρεμα, βιδωτή, εύλιγιστη και έμορφη.

— Άαα! φωνάζε η κυρία Μαρτινέ, αλλοίμονο στά ψάρια!

Ο άντρας της πραγματικά ήταν έξοχος ψαράς, διάσημος σε όλο το Βίλμεν. Έπί του παρόντος έμενε άπροκτος έξ αιτίας της απαγορεύσεως του ψαρεύματος.

Ο Μαρτινέ γνωρίζοντας το εργαλείο από όλαις ταις μεριές, το έκτυποσε. Άρχισε νά βγάξη έπειτα διαδοχικώς το ένα ύστερα από το άλλο τα κομμάτια που το αποτελούσαν και που εφύλακοντο το ένα μέσα στο άλλο. Κατόπιν άρχισε νά τα εφαιρμόζε βιδώνοντάς τα με βίδες από χαλκό που γυάλιζαν σάν από χρυσάφι. Όταν προσήρρισε τρία κομμάτια, η ρόβδος μόλις μπορούσε νά χωρέση μέσα στο δωμάτιο. Τότε έκανε νόημα στη σύζυγό του, και η κυρία Μαρτινέ άνοιξε την πόρτα του δρόμου. Ο Μαρτινέ χαμήλωσε την άλιευνική ρόβδο του και πήρε τη στάσι με την όποιαν έγέμιζαν άλλοτε το έμπροσθο-γεμές τουφέκι του. Έξακολουθούσε έν τούτοις, νά προσαρμόζε το τέταρτο κομμάτι. Το πέμπτον έξεμύτισε μακριά έξω απ' το σπίτι σάν λόγγη. Το έκτο εφθασε στ' άλλο άκρον του δρόμου.

Αυτό θ' άείζε περισσότερο από έξηταν φράγκα, έλεπε η κυρία Μαρτινέ.

— Άν δέν έχη έξητα τα σαράντα τάχη, έλεε ο Μαρτινέ αυθεντικώς, κουνώντας το εργαλείο για νά το δοκιμάση την εύλυγιά του.

Ο μικρός, με τα χέρια πίσω έκύτταζε. Έπειτα ο Μαρτινέ άρχισε νά το ξεβιδώνει, λέγοντας με σοβαρότητα:

— Θα το μεταχειρισθώ σάν άρχισή το ψάρεμα.

— Και γιατί όχι από τώρα, μπαμπού! φωνάζει ο μικρός με απαγοήτευσιν.

— Βρε καλποτεμπέλαρε, τι θέλεις ακόμη έδω! φωνάζει ο πατέρας. Τσακίσον γρήγορα στο σχολείο σου!

— Έλα, τρέχα! έλεπε και η μητέρα, δίνοντας στο μικρό ένα χαϊδευτικό μπαμπούκι, μη τον ερεθίζεις τον μπαμπού σου.

Όλα αυτά όμως υπερέβαιναν την κρίσι του μικρού. Άκουσε εκεί νά μην εγκαινιάζουν ένα τέτοιο δώρο, άμέσως μόλις το λαβαίνουν!

Και πηγαίνοντας στο σχολείο σκέπτονταν ότι καμμία έποχή δέν είναι πειό κατάλληλη προς χρησιμοποίησι των πραγμάτων, παρά η στιγμή που έμφανίζονται καινούργια στη διάθεσί μας.

Ύστερα από λίγες μέρες έπωφελομένους της άπουσίας του πατέρα του και της άπροσεξίας της μητέρας του, ο μικρός το έσκασε από το σχολείο, έπήρε το εργαλείο και το κουτί με τα δολώματα, και ύστερα από μία ώρα άρχισε νά ψαρεύη σ' ένα άπόκεντρο μέρος της Ρεγκέλιττας, που ούτε οι γονείς του ούτε ο δάσκαλός του μπορούσαν νά τον ξερωπώσουν.

Δυστυχώς όμως η ήσυχία του μικρού έμελλε νά είνε πολύ βραχεία. Σαφηνά έννοιωσε ένα βαρύ χέρι νά τον πιάνη από τον ώμο και συγχρόνως μία χονδρή φωνή νά του λήη:

— Σ' έπιασα, μικρούλη μου, επ' αυτοφώρην νά ψαρεύης σε έποχή που απαγορεύεται το ψάρεμα. Καί έν πρώτοις σου κατάσχονται τα εργαλεία. Έλα, φέρτα όλα έδω.

Ο μικρός κατακλίτριος, είχε ήδη παραδώσει τα εργαλεία και έκύτταζε τρέμοντας ολόκληρος τον χωροφύλακα. Έκείνος ένθουσι-

ασμένος με την έντύσσει και το φόβο που έπροκάλεσε η παρουσία του συνέχισε:

— Τώρα έχουμε φυλακή, έχουμε δικαστήριο!...

Σ' αυτές τις τελευταίες λέξεις ο μικρός άρχισε τὰ κλάμματα και τὰ παρακάλια.

— Καλά! Καλά! μουμούρισε ο χωροφύλακας με το ήλιοκονμένο πρόσωπο και τα άγρια μάτια, δίνοντας μία με τα χοντρά του δάχτυλα στη μύτη του μικρού. Βλέπεις όμως εκείνη την κουφάλα από κάτω από εκείνον τον πλατάνο; Έ λοιπόν κάθε Κυριακή πρωί, θα χεσαι νά μου άφίνης εκεί μέσα ένα πακέτο καπνό των πενήντα λεπτών. Άν τύχη όμως και λείψης καμμιά φορά θάρω νά σε πιάσω και θα σε παραδώσω στο δικαστήριο! Τρόβα!

Η λύπη του μικρού ήταν τρομερή, όταν γύριζε στο σπίτι του με άδεια χέρια, και μ' ένα τέτοιο χρέος. Δέκα πεντάρες κάθε Κυριακή! Τόσα άκριβώς του δίνανε κάθε έβδομάδα. Κι έπειτα είχε και το εργαλείο... Πώς θα το μάθαινε ο πατέρας του; Βεβαίως θα έκανε ότι δέν είχε ούτε τίποτε!

Γιά λίγο καιρό δέν παρατήρησαν τίποτα στο σπίτι. Αλλά, μία φορητή και τρομερή ήμερα, ο Μαρτινέ ερεφρόνιμος με τα χέρια πίσω, όπως συνήθιζε όταν επιθεωρούσε τα πράγματά του, έβγαλε μία φωνή έκπληξεως.

Το εργαλείο του είχε εξαφανισθεί! Ρώτησε τη γυναίκα του, την υπηρέτρια, τον μικρό, έψαξαν παντού, έκαμαν το σπίτι άνω κάτω. Τίποτε, τίποτα!... Η σκαρία του Μαρτινέ ήταν φοβερή. Μη δυνατόν νά ύποπτευσθί την υπηρέτριά του, συνέπεσαν σε κάποιος καλάνθρωπος που το είχε κλέψει βρίσκοντας την πόρτα άνοιχτή. Και από τότε άσφάλισε όλες τις πόρτες του σπιτιού.

Έν τω μεταξύ, ο δυστυχισμένος μικρός οικονομούσε πεντάρα την πεντάρα τα 50 λεπτά, για νά πάρη νά τ' άποθέση κάθε Κυριακή τον φόρο του στην κουφάλα του πλατάνου. Με πονηρία άλεπούσε το

έσκαζε για νά νά κινή την άναγκα-στική άγορά του καπνού και ύστερα από την έκκλησία τρωπούσε για το δάσος.

Είχε συνειθίσει νά περνά χωρίς νά τρώη καμιά έλαση και κουλούρια και ότι άλλο έπαυσε άλλοτε με τα πενήντα λεπτά του. Εφρόνιζε ακόμη νά φέρεται πάντοτε καλά για νά μη του στερήσουν και αυτά τα λίγα χρήματα.

— Αυτό το παιδί έγινε λαμπρό! έλεγε ο Μαρτινέ στη γυναίκα του. Είδες πως έφρονιμα-ψε; Δέν θέλει πειά ούτε νά παιζή με τ' άλλα παιδιά, ούτε άταξίες κάνει, ούτε τίποτα.

— Ε! μά μεγάλωσε κύλας, βλέπεις! έλεγε η μητέρα.

Έπί τέλους όμως ο Μαρτινέ άνεκέλυψε μία μέρα τα συμβαίνοντα. Παρατήρησε, ότι ο γυιός του άγόραζε καπνό, τον κατασκόπευσε, τον έπιασε και

τον άνάγκασε νά του τὰ πη όλα.

Την άλλη Κυριακή ήλθε από το χέρι το μικρό που έτρεμε, και του έλεπε:

— Πηγαίνε με γρήγορα σ' αυτό το δένδρο.

Έκρύφθηκαν σε άρκετή άπόσταση και ύστερα από λίγο είδαν τον χωροφύλακα νά έρχεται ευχαριστημένος.

Ο Μαρτινέ έπροχώρησε σοβαρός, ένψ ο μικρός τόνάκουσθησε.

— Έσύ είσαι που έκανες παρατήρησι σ' αυτό το παιδί; ρώτησε τον χωροφύλακα.

Ο χωροφύλακας έταλάντευσε το κόκκινο κεφάλι του και έμορφη μούρισε κάπως στενοχωρημένος:

— Ναι, έπροτίμησα, έπειδή είτανε μικρό παιδί, νά μη του κάνω κατάγγελα.

Ο Μαρτινέ έντεντώθηκε με όλο το ύψηλό του άνάστημα, άγριος και θυμώδης ως η Δικαιοσύνη, τρομερός ως γαργί από τον όποιον έστέρησαν την τιμητικήν άλιευνικήν ράβδον και έλεπε:

— Έγώ, είμαι ο πατέρας αυτού του παιδιού. Δώσε μου λοιπόν πίσω το εργαλείο μου.

Άν ο χωροφύλακας εφάνηκε τρομερός στον μικρό, ο Μαρτινέ εφάνηκε γίγας στο χωροφύλακα.

— Δέν την έχω πειά, έψιθύρισε το όργανον της τάξεως.

— Δέν την έχεις; Άκου λοιπόν. Κάθε Κυριακή, βροσταφίνης ο Μαρτινέ, άκούς τι σου λέω; Κάθε Κυριακή θα έρχεσαι σπίτι μου και θα μου φέρνης από ένα δίφραγκο, είδεμη θα σε καταγγείλω στο Δήμαρχο, στο Μοίραρχο, στο Νομάρχη σε όλους τους διαόλους.

Ο χωροφύλαξ δέν έβγαλε λέξι.

...Και είνε τώρα δυό χρόνια που λαβαίνει τακτικά ο Μαρτινέ το το εισόδημα κάθε Κυριακή από τον χωροφύλακα... Πάλι Έρβιέ



ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Το φέρετρον του Ντάρβιν

Κάποιος ξενοδόχος στο Φραμπορούγκ της κομητείας του Κέντ έκαμε τελευταία μία σπουδαία ανακάλυψη. Είχε αγοράσει πρό μηνός ένα σπίτι κ' ήθελε νά το έπισκευάση και νά το καθαρίση. Όταν άνοιξε τη σοφίτα που είχαν κλειστή διάκρινε στο βάθος ένα μεγάλο δριάντο φέρετρο, σκεπασμένο από στρώματα ολόκληρα σκόνης. Το καθάρισε και διάβασε άπάνω την εξής έπιγραφή: «Στη σαρκοφάγο αυτή άναπαύεται ο Κάρολος Ροβέρτος Ντάρβιν, άποθανών την 19 'Απριλίου 1882 σε ηλικία 75 ετών.»

Ο ξενοδόχος που ποτέ του δέν είχε άκουστά ούτε το όνομα του Ντάρβιν, φοβήθηκε κ' είδοποίησε άμέσως την Άστυνομία. Ο άστυνομός πάλι φοβήθηκε μήπως άνοίγοντας το φέρετρο άπουν-τεθεί το πτώμα του μεγάλου φυσιοδίφου έχόμενο σ' έκαφη με τον άέρα. Έπληγεράφης λοιπόν άμέσως στο Λονδίνο κ' έζήτησε την άποστολή ειδικής επιτροπής έπιστημόνων. Στη άρχή το Λονδίνο το τηλεγράφημα αυτό το πήρανε για φάρσα γιατί είταν γνωστό ότι η σορός του άθανάτου συγγραφέως της θεωρίας της εξέλιξης βρισκότανε στη Μονή του Ουέστμινστερ. Έπεβεβαιώθη όμως η είδησις και άπεστάλη επί τόπου μία Έπιτροπή άποτελούμενη από άνωτέρους άστυνομικούς, ένα ιατρόν και ένα άρχαιολόγον. Η Έπιτροπή άνοξε το φέρετρο. Είταν άδειο. Άνεκαλύφθη όμως ότι όταν άπέθανε ο Ντάρβιν, στις 19 'Απριλίου 1882, το πτώμα ετέθη πράγματι σ' αυτό το φέρετρο, και παρέμεινε εκεί επί 36 ώρες, αλλά κατόπιν μετεκομίσθη σε άλλο. Έν τούτοις παραμένει ανεξήγητο πως το φέρετρο αυτό βρέθηκε στο Φράμπορούγκ.

Αι Όθωμανίδες

Η όθωμανίς δέν είνε πιά το πλάσμα το κλειμένο μέσα στο άδιαπέραστο χορέμι, όπως το ξέραμε ως σήμερα. Σιγά σιγά, αλλά και με άπόφασι, πετάει το φερετζέ και δείχνει άκάλυπτο το πρόσωπό της στον κόσμο. Επιδίδεται στον άθλητισμό, παίζει τένις και κολυμπάει και φοράει ευρωπαϊκά καπέλλα. Αυτά όλα όφείλονται στον Κεμάλ, ο όποιος άνοιξε διάπλατα τις πόρτες των χαρεμίων. Τελευταία έγιναν κολυμβητικοί άγώνες νεανίδων με θεατές άμφοτέρων των φύλων. Επί των προηγουμένων κυβερνήσεων όχι μόνον άπαγορεύετο η συμμετοχή γυναικών σε άγώνες αλλά και αυτή η πάραμομή των ως θεατών. Τώρα όχι μόνον συναγωνίστηκαν στους κολυμβητικούς άγώνες, αλλά και μετά το τέλος αυτών επόδεσαν με το κοστούμι του μπάνιου και αι φωτογραφία των δημοσιεύσαν στις έφημερίδας. Η παρατηρούμενη μεταξύ των Όθωμανίδων προοδευτικότης επιδοκιμάζεται γενικώς. Πρώτη γυναίκα η όποια φόρεσε καπέλλο είνε η Χατζέ Σελμά Έκρίμ Χανούμ, η όποια έχάτως έπέστρεψε από τας Ηνωμένες Πολιτείας, όπου έκανε διαλέξεις, αυτή άμα είδε ότι επιτρέπετο στους Τούρκους νά φορούν Ευρωπαϊκά καπέλλα και νά έχουν καταργηθεί το φέσι, το καλντακι και τα σαρίκι, έλαβε την άπόφασι νά εξακολουθήσει νά φορεί το καπέλλο της που είταν της τελευταίας Παριζιάνικης μόδας. Πρό ενός έτους ένα τέτοιο πράμα θα προκάλλυσε την επέμβασι της άστυνομίας.

Τα τούννελ εις την άρχαιότητα

Το άρχαιότερο τούννελ έξ όσων άναφέρει η ιστορία είνε εκείνο το όποιο έσκαψεν η Σεμίραμις εις την Βαβυλώνα, υπό την κοίτην του Ευφράτου, για νά χρησιμοποιήσει ως ύπόγειος διάδρομος συγκοινωνίας μεταξύ δύο παλατιών της κτισμένης στις όθες του ποταμού. Αποτελείτο από μία μακριά γαλερία περιτοιχισμένη με τοίχια συγκολλημένα με άσφαλτο και είχε πέντε μέτρα πλάτος και τέσσερα ύψος. Και οι Ρωμαίοι είχαν κατασκευάσει διάφορα τούννελ. Είνε γνωστό το τούννελ που έσκαψεν ο Αγαπίπας, ο εδρούμενος του Αύγουστου, κάτω από τον λόφον Παριούλπον για νά συντομεύση το δρόμο Νεαπόλεως και Πουζολών. Είχε μήκος 700 μέτρων. Μεταξύ παρομοίων έργων τα όποια οι Ρωμαίοι κατασκεύαζαν εκτός της Ιταλίας πρέπει νά συγκαταλέξει κανείς και τας δύο υπόγειους στοάς στο Παρίσι διά των όποιων το έμπορικόν άνάκτορον των Λουτρών με τή Σηκουάνα.



ΕΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΚΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Του ΟΤΩΑΥ

Γυναίκα! άξιαγάπητη γυναίκα! θεϊόν πλάσμα! Η φύση σ' έπλασε γλυκειά, τον άνδρα νά μερώνης χωρίς έόνα δάμασσε άγρίμια του βουνοδ. Γι' αυτό σάν λογαριούζιμος άγγέλους τ' όύρανοδ, θεά τους δίνουμε όμορφιά, νά μοιάζη την δική σου. Ό,τι η ψυχή μας λαχτάρα κ' έλπίζει πως θα νάβρη σάν άλλο κόσμο, έπάνω σου το βρίσκουμε, γυναίκα: την λάμψη και την όμορφιά, το άγνό και την άλήθεια, την αλυσία μας χαρά, την αλυσία άγάπης!

Η ΚΑΚΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Του Αύτοϋ)

Και τι κακό δέν έκανες εσύ, παληογυναίκα! Της Ρόμης πιός έπρόδωσες το κάστρο; Μία γυναίκα! Κ' ήτον γυναίκα, μάλιστα γυναίκα, η αλυσία που έχασε ο Άντώνιος την κομοκορατορία! Σε πόλεμο δεκάχρονο για μία γυναίκα μόνη! ρημάδι έγινε η Τροία κ' έρείλια και σκόνη! Όργισσε της καταστροφής, τον πρέσβυν και το δόλου, δούο σ' έμισετυθήκανε πήγαν κατά δόλου!

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Του WELLS

Είμαι γυναίκα! Χαίρομαι γι' αυτό και καμαρώνω! Άς τον άντρα νά θάρρη πως είν' άνώτερός μας, άς τον νά μπαίνει πάντα μπρός σάν δυνατότερός μας, άρνού το ξέρουμε καλά-κι' αυτό μās φτάνει μόνο— πως δέν μπορεί νά περπατή στον δρόμο σάν που προέπει, και σάν το χάγια άδόξακα γνωρίζει και μās βλέπει κ' έτσι, μη βλέποντας έμπρός μ' πίσω σάν τον κλέφτη πολλές φορές παραπατά και σκουνητοπιλά και πέφτει. Έτσι που πάει σάν τυφλός, έμεις τον οδηγούμε κ' έδω κ' εκεί, κ' όπως έμεις το θέμν τον τραβούμε, σ' αυτό μ' έδω κ' εκεί, κ' όπως έμεις το θέμν τον τραβούμε, κ' αν θέλουμε, με μία σπρωξιά τα χρίματά του παίρνουμε. [Από το Άγγλικο]

Μεταφράσεις Δημ. Στάη

ΣΤΡΟΦΕΣ

Του ΖΑΝ ΜΟΡΕΑΣ

Στο νεόσκαρπο και κρύο κοιμητήρι, άπάνω σε μία πέτρα είχα γείρει' στα δένδρα των πουλιών οι κρότοι σσπαίνουν, γιατί άπλώνονται τα σκόνη.

Μη κρύβοντας για σās ζήλειαν η πόνο, τη μέρα νά άγορσβύνει βλέπω μόνο, στη γή των τάφων τη σαυροσπαρμένη όπον κοιμάστε, όχρροι μου πεθαμένοι...

Μετάφ. Μίτσου Παπανικολάου

ΠΑΝΣΕΔΕΣ

Το γήρας άκουμπά σε δυό βακτηρίας. Την μνήμην και την πεί-ραν. Προχωρεί δε κάποτε έτσι ταχύτερον της νεότητος.

Η μαρία είνε κάποτε πλέον συμπαθής στάς γυναίκας από την έυννάδα.

Η γυναίκα δέν έχει το δηλητήριο στους οδόντας, όπως τα φίδια, αλλά στην γλώσσαν!

Το μεθυστικότερον ποτόν για την γυναίκα είνε η κολακεία.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΝΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

(Από τις Παλιές Ιστορίες)

Δέν είμαι κανένα τρελλόπαιδο· είμαι ένας άνθρωπος σαραντά-ρης· μάλιστα, Κύριε. Έχω μεγάλη πείρα της ζωής· δέν μου απομένει πείρα τίποτε νά διαχθώ από κανένα. Έχω φαμίλια και γιά νά μήν τήν άφισα νά πεινάσῃ, υποχρεώθηκα νά σκύψω τή ράχι μου όλόκληρα 20 χρόνια. Είνε βαρύ και πολύ δυσάρεστο νά σκύβῃς τή ράχι, μιά αὐτά εἶνε περασμένα—ξεχασμένα, και τώρα θέλω νά ξανασάναω, Κύριε, σᾶς παρακαλῶ νά τό πιστέψετε. Στό καθιστό μου μ' αρέσει νά διαβάω. Τό διάβασμα εἶνε μεγάλη απόλαυση γιά ένα άνθρωπο πολιτισμένο, και άγαπῶ τό βιβλίο, τό ἐκτιμῶ. Ἀλλά δέν είμαι από κείνους πού ρίχνονται στό πρῶτο τυχαίο βιβλίο και ζητούν ἀπ' αὐτό κάποιο καινούργιο δίδαγμα γιά τή ζωή πού πρέπει ν' ἀκολουθήσουν. Ξέρω πῶς πρέπει νά ζήσω, νάί, τό ξέρω... Ἐκείνο πού διαβάω τό διαλέγω ὁ ἴδιος, και διαβάω μόνο τά καλά βιβλία πού εἶνε γραμμένα μέ αἰσθήση. Μ' αρέσει όταν ὁ συγγραφεύς μπορεῖ νά μάς παρουσιάσῃ τήν τιμία και φωτεινή ὄψι τῆς ζωῆς, και ἀκόμη όταν μιλή γιά βρωμοδουλιές. Κί' εἶται προσέχω μόνο στή σάلتσα, ἄν τό ψητό δέν εἶνε τῆς προκοπῆς.

Εἶναι, πού πολύ δουλέψαμε στή ζωή, τό βιβλίο πρέπει νά μάς ἀνακουφίξῃ και νά μάς νανουρίξῃ σάν τά μωρά. Αὐτή εἶνε ἡ γνώμη μου, Κύριε· μιά σοβαρή ἀνάπαυση, εἶνε τό ἀπαράγαρτο δικαίωμά μου. Ποιός θά τολμήσῃ νά μου εἰπῇ ὅτι δέν ἔχω δικήν;

Λοιπόν, κάποια μέρα, ἀγόρασα τό βιβλίο ἑνός ἀπό τούς συγγραφείς μας πού εἶνε τῆς μόδας. Τό πῆρα, τό ἔφερα στό σπίτι, και τό βράδι, κορόντας τά φύλλα μέ προσοχή, ἀρχισα νά τό διαβάω. Πρέπει νά σᾶς τό εἰπῶ· ἀρχισα αὐτό τό διάβασμα μέ πρόκατάληψη. Δέν πιστεύω στό τάλαντο τῶν νέων. Μ' αρέσει ὁ Τουρκένιεφ· γράφει γλυκά και μέ πολύ χυμό. Τόν ρουφᾷς ἀπολαυστικά και λές· «Αὐτά εἶνε τὸ πάλιο καίρο· δέν γράφουνε πείρα ἐστίν...» Μ' αρέσει και ὁ Γκοντσόφφ· γράφει μ' ἕνα τρόπο ἥσυχο και σταθερό, πού σέ πείθει.

Ἀρχίζω λοιπόν τό βιβλίο... «Ε, τί ὀργή... Μιά γλώσσα ὑπέροχη, μετρημένη, ὅλα τά ἐκφράζει χωρίς μεροληψία, εἰνεδλα ἰσορροπημένα»· ἐξαιρέτα... Τελείωσα μιά πρώτη διήγησι, ἔκλεισα τό βιβλίο και ἀρχισα νά συλλογίζομαι.

Μιά ἐντύπωση μελαγχολική... Ἀλλά μπορεί κανείς νά διαβάσῃ ἀφορα.

Δέν υπάρχει τίποτε τραχύ, οὔτε σαρκασμοί σκεπασμένοι μέ τρόπο, οὔτε μοχθηροί ὑπανηγμοί γιά τίς εὐπορές τάξεις· τό βιβλίο δέν δείχνει καμιά τάση νά παρουσιάσῃ τούς ἀνθρώπους· τὸ μικροῦ λαοῦ γιά μόντελα κάθε ἀρετῆς και κάθε τελειότητος. Μέ λίγα λόγια δέν ἔχει τίποτε θρασυ, ὅλα εἶνε πολύ ἀπλά, πολύ ὁμορφα.

Διαβάω ἀκόμη μιά διήγησι· καλᾶ, ὥραία. Μπράβο... Καί ἄλλη μιά φορά ἀκόμη... Λένε πῶς, όταν ένας Κινέζος θέλει νά φαρμακώσῃ κανένα φίλο του, πού ἐπιθυμεί νά τόν ξεφορτωθῇ γιά ὅποιονδήποτε λόγο, τόν προσκαλεῖ σπῆτι του και τοῦ προσφέρει γλυκά ἀπό γιγνίβρη. Εἶνε γλυκά ἔξοχα και ὁ φίλος τρώγει ένα, ὕστερα ἄλλο και ἄλλο μέ ὁρεῖ ἀπερίγραπτη, ὅσο πού πέφτει ξερός και πίνει καλλιὰ του. Ποτέ πού δέν θά φάγῃ ἐπειδή ὁ ἴδιος εἶνε πείρατος νά δώσῃ τροφή στό σκουλήκι.

«Εἶται, αὐτό τό βιβλίο τό διάβασα μονορούφι· ἦμουν πείρα πλαισιωμένος όταν τό τελείωσα, και ἀφού τό ἀποτελείωσα, ἔβρυσα τή λάμπα και ἐτοιμάσθηκα νά κοιμηθῶ. Ἦμουν ἐξοπλισμένος πού ἦ-συχος. Γύρω μου ὅλα ἦσαν ἥσυχα και σιωπηλά.

Ἐξαφνα αἰσθάνομαι κάτι τι παράξενο, πού φαίνεται ὅτι ἀπό πάνω μου, στό σκοτάδι ἀρχίζουν νά πετοῦν μυίγες φθινοπωρινές· τίς ἔρετε αὐτές τίς ὀχληρές μυίγες πού ἔξορουν τόσο καλά νά κολοῦν στή μύτη σας, σ' αὐτιά σας και γύρω στό πηγούνι; Τά πόδια τους σᾶς γαργαλοῦν μ' ἕνα τρόπο τρομερά ἐρεθιστικό.

Ἀνοίγω τά μάτια—τίποτε δέν βλέπω. Ἀλλά, μέσα στήν ψυχῇ μου, υπάρχει κάτι τι θαμπό και μελαγχολικό. Θυμοῦμαι, χωρίς νά τό θέλω, ὅλα ἐκείνα πού διάβασα. Μπροστά στό μάτια μου στυλάνονται οἱ σκευωραπές φάσεις τῶν ἡρώων τοῦ βιβλίου. Εἶνε ὅλοι ἀνθρώποι φιλάσθητοι, μέτροι στίς ὁρμές των, δίχως αἷμα στίς φλέβες τους, ἡ ζωῇ τους εἶνε ἀνόητη... και πληκτική.

Δέν μπορῶ νά ἀποκοιμηθῶ.

Ἀρχίζω νά συλλογίζομαι: «Ἐξισα σαράντα χρόνια, σαράντα, σαράντα. Τό στομάχι ἀδυνατίζει. Ἡ γυναίκα μου λέγει, ὅτι είμαι... Χμ... ὅτι δέν τήν ἀγαπῶ πείρα μέ τόσο πάθος, ὅπως ἔδω και πέντε χρόνια. Ὁ γυός μου εἶνε ένας βλάκας. Παίρνει πολύ κακοῦς βαθμούς, ἡ μόνη του δουλειά εἶνε νά πατινάζῃ ἀδιάκοπα και νά διαβάσῃ βιβλία ἡλίθια... ἔρεπε νά τά βλέπατε τί εἶδους βιβλία εἶνε. Τό σχολεῖο εἶνε ένας θεσμός ἐλλεινός, και στρεβλώνει τά παιδιά.

Ἡ γυναίκα μου ἔκανε ζάρες στίς ἀκρες τῶν ματιῶν και ὡς τόσο ἔχει ἀκόμη ἀξιώσεις. Ἡ ὑπερησία μου ὡς ὑπαλλήλου εἶνε κατά βάθος, βλακωδεστάτη, ἄν θέλῃ κανεῖς νά συζητήσῃ λογικά...»

Ἐδῶ, τράβηξα ἕνα χαλκινόρι στή φαντασία μου και ἀνοίξα τά μάτια. Τί ὀργή... Τί εἶνε αὐτή ἡ φαντασμαγορία;

Βλέπω,—κοντά στό κεφάλι μου,—ένα βιβλίο. Ἐνα τόμο ξεραγ-γιανό, ντελικάτο, στυλωμένο ἐπάνω σέ δύο ψηλά ποδάρια, πού

κουνεῖ τό κεφάλι του, εἰς σημεῖο ἐπιδοκμασίας.

Μέ ἔγαν ἑλαφρό κρότο τῶν σελίδων του μού λέγει:

— Γίνου λογικός...

Ἡ ὄψι του εἶνε μακρᾶ, καταθνημένη, ἀλλά και μελαγχολική και τά μάτια του, πού λάμπουν ὑπερβολικά, μού τρυποῦν τή ψυχῇ:

«Σκέψου λίγο, σκέψου, καλά, γιατί ἔξισα σαράντα χρόνια; Τό πρόσφερε στή ζωῇ εἰς ὅλο τοῦτο τό διάστημα; Οὔτε μιά κίνηση, οὔτε μιά φράσι πρῶτοτυπη εἰς αὐτά τά σαράντα χρόνια. Ποτέ δέν γεννήθηκε μέσα στό στήθος σου κανένα αἰσθήμη και δυνατό, και όταν ἀκόμη ἔπεσε στόν ἔρωτα πάντα συλλογίζο-συνα; Θά ζήσω ἀραγε εὐτυχισμένα μέ τήν γυναίκα μου.

«Τῇ μισῇ ζωῇ σου τήν ἐδαπάνησες γιά νά μορφωθῇς και τῇ μισῇ ἔξισα ἔκλεινα πού ἔχεις μάθει. Καί πάντα ἡ μόνη σου ἔνοια ἦταν ἡ καλοπέρασί σου, ἡ ἀνεσί σου, τό καλό φαί. Εἶμαι μιά νοῦργια σέψι, δέν φύτρωσε στό μυαλό σου, δέν βγήκε ἀπό τό στόμα σου οὔτε μιά κίνηση πρῶτοτυπη εἰς αὐτά τά σαράντα χρόνια. Καί κανείς δέν ἔχει τήν ἀνάγκη σου. Θά ἀποθάνῃς και τί θά γίνῃ ἀπό σένα; Τίποτε. Θά εἶνε σάν νά μήν ἔξισα ποτέ!»

Τότε τό καταραμένο βιβλίο ἀρχίζει νά περπατῇ ἐπάνω μου, θεταί στό στήθος μου και τό πλανάει· τά τρεμουλιαστά φύλλα του μέ περιτυλίγουν και μού ψιθυρίζουν:

«Ἀνθρώποι σάν και σένα υπάρχουν δεκάδες χιλιάδες σάν καί σιμο. Ὅλη τους τήν ἱλαρῇ τήν περνᾶν ὅσοι τό ἐντομο στό βίβλι τῆς ζωῆς χαρμάδας του και γι' αὐτό ἡ ζωῇ εἶνε τόσο πληκτική τόσο θαμπή».

Ἀκούω τά λόγια του και μού φαίνεται σάν νά τρυπώνουν στή καρδιά μου και τήν πασπατεῦν δάκτυλα ντελικάτα και πνευμένα. Αἰσθάνομαι ἀγωνία, στενοχωρία και μιά ἀπερίγραπτη ἀν-συχία μέ κυριεύει. Ποτέ ἡ ζωῇ δέν μού φάνηκε παρά πολύ φω-νή· τήν ἔθεωροῦσα σάν ἕνα καθήκον πού ἔγινε ἔξισ, ἡ καλλιέ-ζουσα χωρίς νά τό στοχαζόμην. Ζούσα, και τίπο ἄλλο. Ἀλλά τώρα αὐτό τό βλακώδες βιβλίο μέ ἐξοργίζει τήν ὑπαρξί μέ χρώματα τόσο ἀνταρ-σικωμένα και δυσάρεστα. «Οἱ ἀνθρώποι ἐπ-φέρουν, κάτι θέλουν, κάτι ἐπιθυμοῦν, και σ' ἐπ-ταγίνονται μόνο μέ τήν ὑπερησία σου. Σὺ ὁ Θεός δέν βρίζεις καμιά εὐχαρίστησι εἰς αὐτή και δέν εἶσαι εὐχάριστος εἰς τούς ἄλλους. Γιατί ζῆς; Ἀ-τέλ ἡ ἐρωτήσεσι μ' ἐβραδύναν, μέ κεντοῦσαν, ἔτρωγαν. Δέν μποροῦσα νά κοιμηθῶ, Καί ὁ Θεός πού πρέπει νά κοιμάται, Κύριε!

Ἀπ' τά φύλλα τοῦ βιβλίου οἱ ἡρώες κολοῦσαν ἐπάνω μου τά μάτια τους ρωτώντας μέ:

— Γιατί ζῆς;..

«Αὐτό δέν εἶνε δικός σας λογαριασμός· ἤθελα νά εἰπα, ἀλλά δέν μποροῦσα. Κρότοι ἀν-δροῖ, ψιθυρισμοί ἀντηχοῦσαν σ' αὐτιά μου. Μά ἐφάνητο ὅτι ὁ ὠκεανός τῆς ζωῆς ἀρπάζε τό κε-φάλι μου και ὅτι μέ παρέσυραν μαζί μέ αὐτό τό μα-τάς μου...»

Θυμοῦμαι τά περασμένα χρόνια, κ' αὐτό μ' ἐρεσνε κάτι σά ναυτίασι. Ποτέ δέν πέρασα πρῶ-τόσο ταραγμένη, σᾶς τό δροχίζομαι, Κύριε! Ἐ-τόν ἀνησυχεῖ και δέν τόν ἀφίγῃ νά κοιμηθῇ. Τό βιβλίο πει νά τόνώνῃ τό σθένος του, ἐνῶ ἄν σκορπᾷ καρφίτες σ' ἐκείνους, σέ τί θά τοῦ χρησιμεύσῃ; εἰπέτε μου ἄν ἀγαπᾷτε. Πρέπει τέτοια βιβλία νά τά ἀποσύρουν ἀπό τήν κυκλοφορία, μάλιστα Κύριε:—Ἐπειδή ἔχει κανεῖς ἀνάγκη νά τοῦ δίνουν κάτι εὐχάριστο· τά δυσάρεστα πράγματα μπορεί και ὁ ἴδιος νά τά πᾶν και τόν πᾶν στόν βιβλιοδέτη.

Πῶς ἐτελείωσα αὐτό τό ζήτημα; Μ' ἔγαν τρόπο ἀπλοῦστα. Τό πρῶτο σηκώθηκα ὅλος νεῦρα, κακός σάν τόν διάβολο: πᾶρα τόν και τόν πᾶν στόν βιβλιοδέτη.

Και μού τόν ἔ-δ-ε-σ-ε.

Ἐνα δέσιμο γρό, πολύ βαρύ. Τό βιβλίο εἶνε τώρα τοποθε-μένο στό κάτω ράφι τῆς βιβλιοθήκης μου, και ὅποτε είμαι σ' αὐτό, τό ἐγγίζω ἑλαφρά μέ τή μύτη τοῦ παπουτσιῶ μου σ' αὐτό τό ρωτό:

— Ποιός ἔβαλε κάτω τόν ἄλλον;..

Αἱ!...

Μαξίμ Γκέρμ

Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Κατά τό 1904 στό Χάιντ Πάρκ τοῦ Λονδίνου περνοῦσαν ὁ διάστημα δύο ὥρων, 29 χιλιάδες ἀμάξια· σήμερα στό αὐτό διάστημα περνοῦν 55 χιλιάδες. Στό Πικάδιλλ Τσάρκους στό 1904 περνοῦν 28.000 ἀμάξια· σέ δύο ὥρες, σήμερα περνοῦν 42.000. Στήν ἀγο-ρα Τρεαφαλγκάρ τό 1904 περνοῦσαν 27.000 ἀμάξια, σήμερα πούν 42.700. Στό 1914 σέ ὅλο τό Ἰνδονέμο Βρετανικό Βασίλειο ὑπῆρχαν 26.000 αὐτοκίνητα, σήμερα τά αὐτοκίνητα ὑπερβαίνουν ἕνα ἐκατομμύριο. Ἀποτελέσμα αὐτοῦ τοῦ καταπληκτικοῦ ἀρ-αυτοκινήτων εἶνε ὅτι κατά τό 1923 μόνο στό Λονδίνο τά αὐτοκινήτων ἀνῆλθαν σέ 69.000 ἐκ τῶν ὁποίων 500 νεκροί.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

Ο ΚΩΔΙΣ ΤΟΥ ΝΤΥΣΙΜΑΤΟΣ

Ἡ πῶς πρέπει νά ντύνεται κανεῖς σέ τριάντα ἄρθρα.

Ἐνας ὑγιεινολόγος, ένας ῥάφτης κ' ένας φιλόσοφος συνῆλθαν κάποτε ὕστερα ἀπό πολλές συζητήσεις συνέγραψαν τόν παρα-κάτω κώδικα τῆς ἐνδυμασίας, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖται ἀπό τριάντα ἄρθρα και συνδυάζει τήν ὑγιεινή μετά τῆς φιλοκαλίας.

1. Ἐνας ἀνθρώπος πού βγάιει δεκά πεντάρες τήν ἡμέρα, πρέπει νά ζοδεύει τίς ὀχτῶ γιά τό φαί του και τίς ἄλλες δύο γιά τό ντύ-σμά του.

2. Ὅποιος διαθέτει τέσσερες δραχμές γιά τά ρούχα του πρέπει νά ζοδεύει τίς τρεῖς γιά ἀπορροήν και τήν ἄλλη μιά γιά ἔξω-τερικά ἐνδύματα.

3. Προτιμώτερο εἶνε νά ντύνεται κόσμια και τίς ἐπτά μέρες τῆς ἑβδομάδος, παρά νά καλλωπίζεσαι ὑπερβολικά τίς Κυριακές και τίς ἄλλες ἡμέρες νά εἶσαι ἀκάθαρτος.

4. Ἡ καθαριότης τῆς ἐνδυμασίας εἶνε ὑγεία και ἀξιοπρέπεια. Τό ρούχο εἶνε δευτεροῦ ἐπιδερμίδα τεχνητή, πού τῇ φτεῖ-χνουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, και τήν ὅποιαν πρέπει νά φροντίζουμε και νά τήν περιποιούμεθα ὅπως και τῇ φυσική πού μέ ἔδωσε ὁ Θεός.

5. Ὁ ἐργάτης πρέπει νάχη μιά φορεσιά γιά τή δουλειά του και ἄλλη μιά γιά τήν κοινωνία και τό σπίτι του.

6. Πρῖν παραγγεῖλῃς καινούργια ρούχα, νά ἐπι-σκέπτεσαι τήν κοῦβή σου και νά βολιδοκοπῇς τήν κοιλία τῶν παιδιῶν σου.

7. Ρούχα ἀκάθαρτα πρέπει νά σέ κάνουν νά ντρέπεται. Προτιμώτερο εἶνε νά ἔχεις μαλαωμένα ρούχα παρά ἀκάθαρτα.

8. Προτιμώτερο νά φορᾷς ρούχα πρόστυχα ἀλλά καινούργια παρά κομπᾶ και πολυτελή, τά ὁποῖα ἐφόρεσαν προτιμώτερο ἄλλοι.

9. Ἡ νά φορεῖς κανεῖς ρούχα ἀνώτερη τῆς τάξεώς του ἀπο-τελεῖ ἕνα συνεχές ψέμα, πολλές φορές δέ ἀποτελεῖ προοίμιο δια-φορῶν ἐλαττωμάτων ἀκόμη δέ και ἐγκλημάτων.

10. Τά ἀκαθάρτα τῆς μεταξοτόνης πού γίνονται διά τῆς ἐπι-δεξείας τῶν ἐνδυμάτων εἶνε ὁμοία πρὸς τήν πλαστογραφίαν τῆς λογογραφίης.

11. Ὁ κυνισμός στό ντύσιμο εἶνε ἰδιοτροπία και ἀκαθαρσία, μπορεί δέ πολλές φορές νά εἶνε και ἀρχή παραφροσύνης.

12. Μὲ τό νά μιμηθῇ κανεῖς στό ντύσμά του τά γούστα και τίς ἰδιοτροπίες μεγάλων ἀνδρῶν, δέ γίνεται ποτέ μεγάλος, ἀσφαλῶς ὅμως γίνεται γελοῖος.

13. Τό νά εἰμαστε δοῦλοι στή μόδα εἶνε αὐταρέσκεια, ἀλλά τό νά τήν περιφρονώμε εἶνε ἰδιοτροπία.

14. Ὅσο πῶ ἀπλό εἶνε τό ντύσιμο τόσο περισσότερο συμβιβᾶ-ζεται μέ τήν ὑγιεινή και τή φιλοκαλία.

15. Ἡ μόδα εἶνε ἰσὴ γιά ὅλους, ἀλλά ὁ σοφός τήν προσαρμόζει στήν ἰδιοσυγκρασί του, στίς ἐξέσεις του, στό ἐπάγγελμά του, στήν ἡλικία του κλπ. κλπ.

16. Ἡ γυναίκα πρέπει νά στολιζέται, ὁ δέ ἄντρας νά ντύνεται. Κάθε μόδα πού σφίγγει, πού στενοχωρεῖ, πού μάς ἐλαττώνει τήν εὐνυσία, μάς ὑποκρίνεται τήν ὑγείαν και μάς ὀλιγοστενεῖ τήν ἐργασία.

17. Προτιμώτερο εἶνε νά ἰδώνουμε ἀπὸ τήν ζέστη, παρά νά τρεμόνουμε ἀπὸ τό κρύο.

18. Προτιμώτερο εἶνε νά φορᾷς και τό καλοκαίρι χειμωνιάτικα ρούχα παρά νά συμβαίνει τό ἀντίθετο.

19. Στά πρῶτα κροτά φορᾷς ὅσο μπορείς πῶς βαρεῖα ρούχα και σῖς πρῶτες ζέστες περιμένετε νάρθωδιν κ' ἄλλες ζέστες γιά νά ἑλαφρώσετε τά ρούχα σας.

20. Μάλλινο και λευκό ὕφασμα εἶνε αἱ λέξεις πού περιέχουν περισσότερο ἀπὸ τά τρία τέταρτα τῆς ὑγιεινῆς τοῦ ἐνδύματος.

21. Μή φορᾷς ποτέ σιν ρούχα ἀσφαικτικά σάν θύρακας, οὔτε ζώνες ὅμοιες μέ ἀλυσίδες.

22. Ντύνεστε γιά νά εἰσθε κομποῖ, ὄχι ὅμως και γιά ν' ἀπατάτε τόν πλησίον σας.

23. Στό ντύσιμο νά ἐπιπλάστο ἀποτελεῖ πάντοτε παραφροσύνη.

24. Τά ψεύδη πού διαπράττονται μέ τό ντύσιμο προκαλοῦν πάντοτε τή σχισμάρα τῶν ἄλλων και τή μεταμέλεια τοῦ ἑαυτοῦ μας.

25. Καλλίτερα εἶνε νά προσφυλάγομαστε ἀπὸ τό κρύο μέ πολλά ἑλαφρά ρούχα, παρά μ' ἕνα μόνο και βαρύ.

26. Τά ρούχα, προπάντων τό καλοκαίρι, πρέπει πολύ συχνά και γιά κάποιον ὥρα νά ἐκτείνονται στόν ἀέρα και στόν ἥλιο, γιατί κ' αὐτά, ὅπως τά δωμάτια μας και τά σώματά μας, ἔχουν ἀνάγκη ν' ἀερίζονται και νά λιάζονται.

27. Τό ρούχο πού μάς ἐμποδίζει ἡ μάς δυσκολεῖ ἐστω· και σέ μιά κίνησι μάς εἶνε ὀδυρο κακό.

28. Τό ῥάφτηςμα, ὅπως και τό γαι-τρό, πρέπει νά τόν ἀλλάζουμε ὅσο μπο-ροῦμε σπανιότερα.

(Κατά τόν Ἰταλόν δάκτορα Πάβλο ν Μοντεγκάτσα)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΟΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΑΝΤΡΑΣ

(Βίος και πολιτεία Μαρίας τῆς Θεσσαλῆς.— Στόν καιρό τῆς Τουρκίας.— Ὃπου ἡ ἐπιδρομή ἑνός λύκου μεταβάλλει μίαν κατάστασιν.— Μονομαχία τῆς ἀμαζόνος μέ τόν Τουρκολά-βον Μουσα—Γκέκα.— Καί πάρεδρος τοῦ χωριοῦ τῆς!)

Στό Θεσσαλικό χωριό Βρόστιανη ζοῦσε μέχρι τοῦ 1895 τό πε-ρεργότερο λειψάνο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης: Μάρια ἦτο τ' ὄνομά της και εἶχε γεννηθεῖ τῷ 1815 στήν ἐπαρχία τῆς Καρί-της, στό Δῆμο Γόμφων ἀπό γονεῖς τοσπάνηδες. Ἡ Μάρια ἦτο τό 7ον και τελευταῖο κορίτσι τοῦ πατέρα της, ὁ ὁποῖος στενοχωριότανε και καταριότανε τήν τύχη πού δέν ἀπέχτησε ἀρσενικό παιδί «νά βόσῃ τά πρόματα, νά κᾶν χωράφι, νά ρίχνῃ τό λιθάρι κ.λ.π.».

Μά ὡς τόσο ἡ Μάρια μεγάλωσε και γίνεταν ὁμορφή και δυ-νατή. Ἦταν 16 χρόνων όταν μιά νύχτα χειμωνιάτικη ἔπεσε λῆκος φοβερός στό κοπάδι τοῦ πατέρα της, πού ἦταν ἀρνημένο ἔρμιο στό μαντέρι, γιατί ἀρσενικό παιδί νά τό φυλάξῃ δέν ὑπῆρχε. Πρῶτος ἔραβε τήν συμφορά ὁ πατέρας τῆς Μαρίας και ἄρχισε νά κλαίῃ και νά καταριέται τή Μοῖραν του.

— Ἀχ, ἄν εἶχα ἕνα ἀρσενικό δέν θά τά πάθαινα· ταῦτα ὁ ἔρμος!

Ἡ Μάρια δέλησε νά τόν παρηγορήσῃ.

— Σώπα, πατερούλη μου κ' οὔλα θά φτιά-ζουν... θά δῆς...

Γδύνεται νά φουστάνια τῆς ἡ Μάρια, φορεῖ ἀντρίκια ρούχα—μιά παλῆ φορεσιά τοῦ γέρον-της,—βάζει τό σελάχι του, τ' ἀρματά του, τό φέσι του στραβά τσιμισμένο, και βγαίνοντας μπροστά στό γέρο, πού καθότανε σέ μιά πέτρα μέ κατεβασμένο τό κεφάλι, τοῦ λέει μέ προ-σοποιητή ἀντρίκια φωνή.

— Μὴν κλαῖς, ἀφέντη μου, τώρα ἔγινε ἄντρας! Θά φυλάου τά γίδια και τά πρόβατα, θά κάνουν χοροῦ, θά παίρνουν στό Τρί-καλα νά βουνίζου, θά φυλάου τ' ἀμπέλ και θά παίρνουν δὲ ἀντρίκια δουλειά...

Ὑστερα ἀπὸ τά λόγια αὐτά, βγήκε νά μαζέψῃ τά σκορπισμένα ἀπὸ τό λῆκο γιδόπρῳβα, ἐνῶ ὁ πατέρας της ἐστρεβέ τά μάτια του, μὴ μπορῶντας νά πιστέψῃ πῶς ἡ Μάρια του γίνεταν «ἀρσενικό παιδί».

Ἀπὸ τόν ἡμέρα ἐκείνη ἡ Μάρια ἔμεινε ἀντροφορεμένη και ἀρ-ματωμένη. Τά ἄλλα κορίτσια τήν ὀνόμασαν Μάρκο ἡ γιά τιμῇ τῆς μνήμης τοῦ Μάρκου Μπότσαρη πού εἶταν τότε στίς δόξες του ἡ γιά τήν ταῦτότητα τῶν τριῶν πρώτων γραμμάτων τῶν ὀνόμα-τός της.

Ἡ Μάρια—Μάρκος δέ θέλησε ποτέ νά παντρευθῇ, γιατί θά-πρεπε βέβαια νά ξαναφορῇ... φουστάνια κ' αὐτό τῆς ἔκανε φρί-κη. Ὅλο μέ τούς ἄντρας ζοῦσε, πού τήν ἐκτιμοῦσαν και τήν ἐσέβοντο. Μόνο ένας, ξενοφερμένος, θέλησε κάποτε νά τήν κακοχαστῇ μέσι στό λόγγο, μιά τῇ βόηκε σκούρα. Ὁ Μάρκος τοῦ τράβηξε μιά πιστολιά κατασπῆρα και τότε λάβωσε βαρεῖα. Χαραλάμης ἔνα ἡμῶν σ' αὐτό τέλος γλύτωσε κ' ἔφυγε ἀπὸ τό χωριό τοῦ «Ἰννα-κάντρας» αὐτοῦ ὅπως τόν ἐχαρακτήρισε.

Ὁ Μάρκος ἔλαβε μέρος στίς Θεσσαλικῆς Ἐπανάστασις τοῦ 1824 και παλέμισε γενναῖα στό σώμα τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Νικολάου Μπλα-ζάβα ἀπογόνου τοῦ Παπαῦ Θωμῆ. Στήν ἐπανάστασιν τοῦ 1878 ὁ Μάρκος πολέμησε μαζί μέ τόν Καπετάν Ζιάκαν. Στήν ἀνδρεία της και στήν πονηριά της ὀφείλεται ἡ αἰχμαλωσία τοῦ τρομεροῦ Μουσα Γκέκα, πού εἶχε κάνει τόσους φονιάς στή Θεσσαλία. Ὁ Μάρ-κος τόν ἐλάβωσε μέ τό σπαθί. Ἦταν μιά μονομαχία σάν ἐκείνης τοῦ παλίου καιροῦ μέ τίς ἀμαζόνες. Ὁ Μουσα Γκέκας εἶδε τό Χάρο μέ τά μάτια του! «Ἀνῶ! Τεσλήμ!»

Στόν καιρό τῆς Τουρκίας ἡ Μάρια, σάν Μάρκος πού εἶταν, δηλαδή ἀρσενικός, ἐπλήρωνε χαράσι, τόν κεφαλὸν φόρον ἀπὸ τόν ὅποιον ἦταν ἀπηλλαγμένη αἱ γυναῖκες. Μετά τήν κατάληψιν τῆς Θεσσαλίας γράφτηκε στό Δημοτολόγιο και στοὺς ἐθνικούς καταλόγους. Στίς ἐκλογές πήγαινε ταχυτικά και ψήφισε φανατικά γιά τό κόμμα τοῦ Κουμουνδούρου. Εἶνε ἡ πρώτη γυναίκα πού πῆρε ψ



ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Η ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ-ΒΟΡΡΙΑ

Ένετοί και Τούρκοι εις την Κρήτην.—Η τρεῖς ὥραιες Κρητικοπούλες.—Η τραγωδία τῆς αἰχμαλωσίας.—Τὸ Ρόδον τοῦ χαρμιού.—Ὅπου ἐπεμβαίνει ὁ Μπόγιας.—Ἱστορία αἵματος καὶ δόξης.

Μέγας καὶ φοβερός ὑπῆρξε ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἑνετῶν καὶ Τούρκων διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Κρήτης. Ἐκράτης εἰκοσιπέντε χρόνια (1644-1669), κατὰ τὰ ὁποῖα ἐχύθησαν ποταμοὶ αἵματος. Μετὰ τὴν πόλιν τῶν Χανίων ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Τούρκων ἡ πόλις τῆς Ρεθύμνης, ἡ τρίτη κατὰ τὴν ὀχυρότητα πόλις τῆς νήσου. Ἡ Ρεθύμνη ἦμυσε ἐπὶ Ἑνετοκρατίας, ἐμπορικῶς καὶ βιομηχανικῶς, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμους. Τὸ ἀρχοντολόγι τῆς πόλεως ἐστὲν τὰ παιδιὰ τοῦ εἰς τὰ Ἱταλικά Πανεπιστήμια πρὸς ἐπιστημονικὸν κατατισμόν· ἡ Ρεθύμνη ἔσφυζε ἀπὸ ἐμπορικῆς κινήσεως, μέχρι τῆς ἡμέρας ποῦ ἔπεσε ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν κυριαρχίαν. Ὁ πορθητὴς σερδάρης Ντελὴ Χουσεῖν παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἄφρονος αὐτοῦ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀγρίων σιφῶν του, οἱ ὁποῖοι ἐθυσάν καὶ ἀπώσαν. Πολλὰ καὶ ὅρατα κορίτσια τῶν εὐγενεστέρων οἰκογενειῶν, Ἑλληνικῶν καὶ Ἑνετικῶν, ἀνηπάγησαν καὶ ἐστάλησαν εἰς τὰ χαρμία τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπ' αὐτῶν ὁπ' ὅλας διέκρεπαν διὰ τὴν καλλονὴν, τὴν χάριν τῶν καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν αἰ τρεῖς θυγατέρες τοῦ Κρητοῦ ἱερέως Παπα Βορρία. Ἡ μικρότερα 17 ἐτῶν, ἡ μεσαία 19, ἡ μεγαλύτερα 21. Ἦσαν ὡς τρεῖς Κρητικοπούλες, εὐσώμες, γλυκομειλῶναι με μᾶλλον μάτια δορκάδος. Τούτων τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὴν τύχην διεκτραγωδεῖ ὁ σύγχρονός των Ρεθύμιος ποιητὴς Μαρτίνος Τζάννης Μπουνιαλῆς, ἀλλὰ καὶ δημοτικὸν τραγοῦδι ὑπάρχει:

Μιά Κυριακή καὶ μίαν ἀγῆ, μίαν ἔορτὴ μεγάλη
Ἐπ' ἡμέραν τοῦ Παπα Βορρία τὰς τρεῖς τὸν θυγατέρας,
Στὴν Κρήτην σκλαβωθῆκαν, μὲ τὰ παρὰ βία φεύγον
Κ' ἡ μάνα, ὁ κύριος κ' ἄδικοι, κλαῖνε καὶ δὲν ἀρεύνουν.
Τὴν πρώτην, τὴν καλλιτέραν, τὴν ἀσπὴν περιστέρα
Μετὰ τὴν ἀδελφίδα τῆς τοῦ δυο τὴν Πόλι τὰς ἔφεραν.
Δύνα πασοῖδες τὰς λαλοῦν καὶ δύναν βεβρυδαίς
Καὶ δεκοτὼ ρεῖνδες τοῦ Βασιλῆα τὰς πῆγαν.
Τὴν μίαν ἐπ' ἡμέρᾳ ὁ πασάς, τὴν ἄλλην ὁ βεζύρης
Καὶ τὴν ὀλοκαλλίτερη ὁ Βασιλῆας τὴν πῆρε.
Κι' ὄντες τὴν ἀνεβάσαντο Βασιλῆα τὰς σκάλαις
Ἐπ' ὅσους τὰ μάτια τῆς ὡρᾶν τὰς κοινοῦνταις.
Στρέφεται πρὸς κ' ὁπῶς τῆς νὰ δῇ ἀπὸ τοὺς δικούς τῆς
Κανὲν δὲν ἐγνώρισε, μόνο τὸν ἀδελφὸ τῆς.
— Ἀμ' ἀδελφὲ μου, σὸ καλὸ καὶ σὴν καλὴ τὴν ὥρα
Ὅπου νὰ ραῖν' ἡ σιράτα σου τραγὰφύλλα καὶ ῥοδα!
Χαροῖτα μὲν τὴ μάνα μου, προσκίνα μὲν τὸν κύρη
Καὶ πῶς ὁ Βασιλῆας γυναῖκα μου μὲ πῆρε
Θέλει γενὰ χριστιανικὴ καὶ φλέβ' ἀπὸ τὴν Κρήτην.
Μ' ἀφῆκε καὶ παραγγέλια τῶν ἀδικολογῶν μου
Νὰ πολεμᾶν τὴν Τουρκίαν καὶ νὰ τῆς ἐνδύωνται
Γιατὶ ἦρθε μ' ἐπιβουλὰ, σκλαβῶναι, καὶ τουρκεύει
Καὶ ὅαν τὸ Χάρο ἀλύπητα σκοτώνει, μοικελεύει...

Τὸ Κρητικὸν τραγοῦδι ἐξακολουθεῖ εἶς ἀφηνούμενον τὰς περιπετειὰς τῶν τριῶν κοριστιῶν τοῦ Παπα. Διὰ τὴν τύχην ὅμως τῆς πρώτης κόρης ἔχομεν καὶ ἄλλην μαρτυρίαν. Εἰκοσιεῖς ἐτὶ μετὰ τὴν ἄλυσιν τῆς Ρεθύμνης, ἕνας Κρητικὸς ἱερομόναχος καταφυγὼν εἰς Ἀθήνας, διηγεῖται τὴν τραγικὴν ἱστορίαν τῆς παπαδοπούλεως εἰς τὸν Γάλλον περιηγητὴν Κυγιὲ καὶ λέγει ὅτι ἡ ὥραία κόρη ἐγενεῖτο πρῶτὴ Σουλτάνα εἰς τὸ χαρμί καὶ μετωνομάσθη Χουνκιάρ Ἀζακί.

Ὁ συγγραφεὺς τῆς «Ἱστορίας τῆς Τουρκίας» Hammer τὴν ἀναφέρει ὡς Γκιουλ Ρεβιά (Φθινοπωρινὸν τριαντάφυλλον), ἐνῶ τὸ χριστιανικὸν τῆς ὀνόμα ἦτο Εὐγενία.

Καὶ οἱ δυο ἱστορικοὶ, ὡς καὶ ὁ Ἀθανάσιος Κομνηνὸς Ὑψηλάντης συμφωνοῦν λέγοντες ὅτι ἡ αἰχμαλωσία Κρητικοπούλα ἔλατρετο τρελλὰ ἀπὸ τὸν Σουλτάνον Μεχμέτ Δ' καὶ εἰς τὴν ἐμφανισίαν τῆς ἔδωσαν ὅλας οἱ ἄλλες ἐμορφίαι τοῦ χαρμιού. Ἀπὸ τὴν Γκιουλ Ρεβιά ἐγεννήθη τὴν 2αν Ἰουνίου 1646 υἱός, ὁ διάδοχος Μουσταφάς. Ὅταν ἐμαθε τὴν γέννησίν του ὁ Σουλτάνος τὸσον ἐχάρη, ὥστε διέταξε ἐπταήμερον φωταγία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ συγχρόνως νὰ στραγγαλισθοῦν οἱ δυο ἄλλοι υἱοὶ του, ὁ Ἀχμέτ καὶ ὁ Σουλταμάν. Τούτῳ διὰ καὶ ἐγενεῖτο. Ὁ Μπόγιας ἐμπήκε στὰ δοῦματα τῶν δυο δυστυχῶν Σουλτανοπαίδων καὶ τοὺς ἐπέδρασε γυρὸ ἀπὸ τὸ λαϊκὸν τὴν κόκκινη θηλειά. Τὴν ἐπομένην ἡ Κρη-

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΓΕΥΜΑ

ΤΟΥ CHARLES BRIO

(Στὸ σαλὸν τοῦ Ντὲ Μαξιμ. Ὁ ὑπὸ πρῶτος φέρει ἕνα γράμμα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀπομνημόνιο.)

ΚΥΡΙΑ. (ἀφ' οὗ διαβάσει τὸ γράμμα).— Ἀλλοίμονο, καλὰ πάμε!

ΚΥΡΙΟΣ.— Τί τρέχει;

ΚΥΡΙΑ.— Τὸ ζεῦγος Ντυπὸν μᾶς προσκαλεῖ σὲ γεῦμα!

ΚΥΡΙΟΣ.— Ἀκόμη προσκαλεῖται! μὰ τί κάναμε σ' αὐτὰ τὰ τράποδα γιὰ νὰ μᾶς καταδικάζουν αἰώνως σὲ ἀναγκαστικά γεύματα. Κάνε δὲ, τί θέλεις ἐγὼ δὲν θὰ πᾶω νὰ φάω τὰ βρωμιάφρα τὰς καὶ ν' ἀρρωστήσω σάν τὴν ἄλλη φορὰ.

ΚΥΡΙΑ.— Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πού τ' ἀγοράζουν αὐτὰ πού σερβίρουν.

ΚΥΡΙΟΣ.— Χωρὶς ἄλλο ἀπ' τὸ μπαγιατοπάζαρο. Ἐκεῖ βρίσκουν τέτοιες ἀκαθαρσίες.

ΚΥΡΙΑ.— Τὸ πιστεύω, γιατί εἶνε τόσο τοιγκούντες.

ΚΥΡΙΟΣ.— Τοιγκούντες, πρῶτοι καὶ βλάκες. Καλὲς σχέσεις κάναμε!

ΚΥΡΙΑ.— Εἶνε λυπηρόν.

ΚΥΡΙΟΣ.— Εἶνε πρωτάκουστο! Τὸ παράχουν κάποι. Μᾶς εἶπεν προσκαλεῖται σ' ἕνα ἄδικο γεῦμα καὶ ἐμεῖς τοὺς ἔξο ἀνταποδοῦμε καθὼς πρέπει. Νομίζω πῶς ξοφλήσαμε. Αὐτοὶ ξαναχρῶνται μὲ τὸ δὲν ἐννοοῦν νὰ χαλάσω τὸ στομάχι μου. Ἀς θυμώσωμεν δὲ ὅλους.

ΚΥΡΙΑ.— Μὰ, φίλε μου, πῶς νὰ δικαιολογήσωμε τὴν ἀγῆ μας; Μᾶς προσκαλεῖται δυο βδομάδες πρὶν.

ΚΥΡΙΟΣ.— Αὐτὸ βδομάδες πρὶν; μὰ αὐτὸ λέγεται προμηνεῖ, ἐνέδρα καὶ τὸ δικαστήριον τιμωρεῖ τέτοια πράγματα.

ΚΥΡΙΑ.— Λέγε, ὅτι θέλεις μὰ δὲν μποροῦμε ν' ἀρνηθῶμε. Ἀς δεχθῶμε γιὰ νὰ γλυτώσωμε.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ κυρία Ντὲ Μαξιμ ἐγραψε σὲ τὸ ζεῦγος Ντυπὸν.

Ἐὶς τὸ κύριον καὶ τὴν κυρίαν Ντὲ Μαξιμ εὐχαριστοῦν τὸν κ. καὶ τὴν κυρίαν Ντυπὸν γιὰ τὴν εὐγενὴ πρόκλησιν τοὺς εἰς τὴν ὁποίαν ἐπύχιστος θὰ παρευρεθῶν...

Β'. (Στὸ σπῆτι τῶν Ντυπὸν. Ὁ κύριος γράφει. Ἡ κυρία περὶ τὴν μαρτίαν φέρει ἕνα γράμμα. Ἡ κυρία τὸ ἀνοίγει καὶ τὸ διαβάσει.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ.— Τί συμβαίνει;

ΚΥΡΙΑ.— Τὸ ζεῦγος Ντὲ Μαξιμ ἀπαντᾷ στὴν πρόσκλησιν μᾶς. Λέχονται νὰρθουν σὲ γεῦμα! Δὲν ξέρεις πόσο με περᾶζει καὶ πόσο ἀνδράζω νὰ δέχομαι αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους...

ΚΥΡΙΟΣ.— (θυμωμένος).— Γιατὶ τότε τοὺς προσκαλεῖται; Ἐμεῖς μανὶα νὰ κάνημε καινούργιες γνωριμίες!

ΚΥΡΙΑ.— Ἐξέρεις γιατί τοὺς προσκαλεῖται. Γιατὶ προσκαλεῖται καὶ τὸ ζεῦγος Ντὲ Νιλσάρ. Γιὰ νὰ κάμουν χωρὶς μαζὶ!

ΚΥΡΙΟΣ.— Ναί, ἀλλὰ θὰ ὑποφύωμε. Εἶνε ἀνθρώποι ἀνὰφορὰ τὰ βρίσκουν δια ἄσχημα καὶ δὲν τοὺς ἀρέσει τίποτα.

ΚΥΡΙΑ.— Ἡ κυρία εἶνε μιά λυπηρὴ!

ΚΥΡΙΟΣ.— Καὶ ὁ ἀνδρας τῆς ἕνας φαντασμένος, μιλᾷ πάντοτε γιὰ τὰ ἄλογά του!

ΚΥΡΙΑ.— Καὶ ἐκεῖνη γιὰ τῆς τουαλέττες τῆς νομίζει πῶς εἶνε εὐγενής!

ΚΥΡΙΟΣ.— Δὲν ὑπάρχει εὐγενής μετὰ τὸ ὄνομα Ντὲ Μαξιμ.

ΚΥΡΙΑ.— Εἶνε σκότο Μάξιμ! Ἐξέρεις πόσο μοι περᾶζει τὸ νεῦρα ὁ τίτλος τῆς;

ΚΥΡΙΟΣ.— Θὰ τοὺς ἀποδείξω ἐγὼ ποιοὶ εἶναι! Τὰ γυναικῶνα...

Γ'. (Ὑστερα ἀπὸ δυο βδομάδες τὸ σαλὸν τῶν Ντυπὸν εἶνε καταπονημένο γεμάτο ἀπὸ φράκα, γυμνοὺς ὄντας, καὶ ἐμορφίαι. Τὸ ζεῦγος Ντὲ Μαξιμ μὲ τὴν ἑρπασα καὶ ἐπιδέχεται.)

ΚΥΡΙΑ ΝΤΥΠΟΝ.— Πόσον εἰσθε ἀγαπάτε καὶ ποῦ τιμᾶτε τὸ γεῦμα μᾶς!... Τί καλὴ πὺν εἴστε! Πόσο εὐγενεῖς!

ΚΥΡΙΑ ΝΝΕ ΜΑΞΙΜ.— Καὶ ἡμεῖς εἰσθε καταναρτωμένοι γιὰ τὴν τιμὴν ποὺ μᾶς ἐκάματε!... Δὲ ξέρετε πόσο σὰς ἀγαποῦμαι.

Charles Brio.

τικοπούλα ἀνηγορεύθη ἐπισήμως Βασιδὲ Σουλτάνα. Πρὸς τὴν αὐτὴν, μετὰ τὴν ἄλυσιν τοῦ Χάνδακος (Ἡρακλείου) τῶν 1669 ἀπὸ μᾶσθὸν ὁ ἐν τῇ πόλει περιβλεπτοὺς καὶ λαμπρὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου (τὸν ὁποῖον εἶχε κτίσει ὁ ἐν Κρήτῃ καταγωγὸς ἱερεὺς πᾶς Ἀλέξανδρος Ε' Φιλαργός) Ρεβιά Τταμί. Ἡ Εὐγενία καὶ καὶ ἡγαπᾶτο τὸσον ἀπὸ τὸν Σουλτάνον καὶ ἔδωκε τὸν διάδοχον εἰς τὸν θρόνον, ἀπέκρουσε πάντοτε τὰς προτροπὰς τοῦ Σουλτάνου νὰ ἐξομώσῃ.

— Ὅχι, ἔλεγε, δὲν ἀφῆκα τὴν πίστιν μου! Εἶμαι παπαδοπούλα, χριστιανὴ γεννήθηκα, χριστιανὴ θὰ πεθάνω! Δὲ με θέλει ἡ Σουλτάνα μου; Σφάξε με!

Ὁ Μαχμούτ, ἀντὶ ἀπαντήσεως, τὴν ἐξοφίγει στὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν ἐνέμεινε φίλιν. Ἀπαράλλακτα καὶ ἡμεῖς ὅπως συνέβαινε μὲ τὴν Κυρά Βασιλικὴ καὶ τὸν Ἀλὴ Πασά.

Ἡ Εὐγενία ἀπέθανε σχετικῶς νέα. Ἐτάφη χριστιανικῶς καὶ με ὅλας τὰς τιμὰς τῆς Ἐκκλησίας συμφώνως πρὸς διαταγὰς τοῦ Σουλτάνου πρὸς τὸν Πατριάρχην Παρθένιον τὸν Νέον.

Ὁ Ἱστοριογράφος

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΙΝΕΖΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ

Ἐν ἑστὴν Κίνα ἕνα βιβλίον πολὺ δημοτικόν, τὸ Τσιά-ο-Λιν-Κουάγκ, δηλαδὴ τὸ βιβλίον τοῦ Γέλιν, ποῦ ἀναγίνεται ἀπὸ σὰρα παροιμιῶν, ἀστεϊῶν, ἀνακρίτων. Οἱ Κινεζοὶ εὐχαριστοῦνται διαβάσαντάς το κατὰ τὸ τέλος τῶν γευμάτων καὶ τῶν φίλων τῶν συγγενέσων.

Ἀπὸ τὸ βιβλίον αὐτὸ μεταφράσαμε ἐδῶ μερικὰ ἀνεκδοτά, χαρακτηριστικὰ τοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων τοῦ Ὀρειανοῦ Κράτους.

Ἡ ἀγγελὰ καὶ τὸ σχοινί τῆς

Κάποιος χωρικός εἶχε κλέψει κάποτε μιά ἀγγελὰ καὶ κατεδικάσθη στὴν ποινήν τῆς κ' α' γ' κ' η' ζ, δηλαδὴ νὰ κλεισθῇ ὁ λαμὸς τοῦ σφιγτὰ μέσα σὲ δυο κουφάτ' ἔσλα. Ἐνῶ ἔκανε τὴν ποινήν του πέρασαν μερικοὶ φίλοι, τὸν εἶδαν σ' αὐτὴν τὴν ἐλευσίαν κατὰστασιν καὶ τὸν ρώτησαν τί ἔκανε γιὰ νὰ τιμωρῆται τόσο σκληρὰ.

— Ὁ τίποτα! εἶδα στὸ δρόμῳ ἕνα παληόσχοιν καὶ τὸ πῆρα.

— Μὰ εἰν' ἀδύνατον νὰ σὲ τιμώρησαν τόσο αὐστηρὰ ἐπειδὴ πῆρες ἀπὸ τὸ δρόμῳ ἕνα παληόσχοιν.

— Μὰ, ξέρετε... στὴν ἀρχὴ τοῦ σχοινοῦ εἶταν δεμένη μιά ἀγγε-

Ὁ Σούγκ καὶ ὁ Κούγκ

Δύο φίλοι, ὁ Σούγκ καὶ ὁ Κούγκ, ζεσταίνονται μπρὸς σὲ μιά θερμάστρα. Ὁ Σούγκ, χαλατῆρος ἀπαυθὺς καὶ πολὺλόγος, βλέπει ὅτι καίγεται τὸ ρούχῳ τοῦ ἐνερθεῖστος Κούγκ.

— Φίλε μου, τὸ λέει, θὰ ἦθελα νὰ σοὺ μιλῶ γιὰ κάτι. Τὸ εἶδα πρὸ ὀλίγων στιγμῶν καὶ ἦθελα νὰ σὲ πῶ, ἀλλ' ἐπειδὴ λένε πῶς ἔχεις χαρακτῆρα ἐνερθεῖστος, εἰσάσας. Πάλι ἂν δὲ σοὺ πῶ τίποτε νομίζω πῶς θὰ κάθης κακό. Γι' αὐτὸ σοὺ ζητῶ τοῦλάχιστον τὴν ἀδεία νὰ σοὺ μιλῶ...

— Λέγε... λοιπόν...

— Νά... καίγεται τὸ ρούχῳ σου, εἶπε ἡσυχᾶ, ὁ Κούγκ.

— Τί διάβολο! φώναξε θυμωμένος ὁ Κούγκ, βλέποντας τὸ ρούχῳ του νὰ καίγεται, δὲ μποροῦσε νὰ μὲν τὸ πῆς περὶ γλῆγορα;

— Τί κακὸ χαρακτῆρα πού ἔχει, φιδύθηκε ὁ Σούγκ ἀποκαρυνόμενος λίγο. Εἶχαν δίκην δαίμονι τοῦ εἶπαν.

Ὁ Σιδεράς κι' ὁ Καζανᾶς

Ἐνας συγγραφεὺς πολὺ νευρικός εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ κάθεται σ' ἕνα σπίτι εὐρισκόμενον μεταξὺ ἐνὸς σιδηροδρογίου καὶ ἐνὸς λεβητοποιείου. Ὁ θόρυβος ποῦ ἔκταναν καὶ τὰ δύο μαγαζιά τὸν ἐτρέλαινε, τὸν ἔκανε ἐξωφρενόν. Εἶπε μάλιστα σ' ἕνα φίλον τοῦ εἶν' ὁ σιδηροδρογὸς κι' ὁ λεβητοποιὸς ἀποφασίζαν νὰ μετακινήσων, θὰ τοὺς παρέθετε ἕνα πρῶτος τάξος γεῖμα.

Μιά μέρα λοιπὸν οἱ δύο γείτονές του παρυστάσαν καὶ τοῦ εἶπαν ὅτι ἐπειδὴ ἄκουσαν νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ, ἦρθαν νὰ τοῦ ἀναγγεῖλουν ὅτι θ' ἀλλάξουν μαγαζεῖα καὶ νὰ τὸν παρακαλέσωμε νὰ τοὺς παραθέσῃ τὸ γεῖμα.

Ὁ συγγραφεὺς παρέθεσε τότε στοὺς γείτονές του ἕνα μεγαλοπρεπές γεῦμα, στὰ ἐπιδόματα δὲ τοὺς ἐρώτησε ποῦ εἶνε τὰ νέα τοὺς μαγαζιά.

— Ἀλλάξουμε μαγαζιά, εἶπε τότε ὁ σιδηροδρογός, ὁ λεβητοποιὸς πηγαίνει στὸ δικό μου κ' ἐγὼ στὸ δικό του...

Κόκκαλο ὁ σοφός.

Ὁ Μανδαρίνος κι' ὁ Χρυσόχοος

Ἐνας μανδαρίνος παράγγειλε κάποτε σ' ἕνα χρυσόχοον νὰ τοῦ κατασκευάσῃ δυο ράβδους ἀπὸ σφυρηλατημένον χρυσάφι. Ὅταν ὁ τεχνίτης τοῦ εἰς πῆγε ἑτοίμως, ὁ μανδαρίνος ρώτησε πόσο στοιχίζον.

— Ἐσοχάτατε, εἶπε ὁ χρυσόχοος, καθὼς ξέρετε ὅλος ὁ κόσμος, ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ εἶνε ὡριμένη, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐσοχότητά σας θὰ ζητήσω μόνο τὸ μισθὸ τῆς τιμῆς.

— Καλὰ, εἶπε ὁ μανδαρίνος, τότε λοιπὸν πάρε τὴν μὰ ράβδον, κρατῶ τὴν ἄλλην καὶ δὲ σοὺ χωρὶς τίποτε.

Ὁ Ξυλοκόπος κι' ὁ Γιατρός

Ἐνας ξυλοκόπος, φορτωμένος κλαδιά, ἐσπρωξε κάποτε στὸ δρόμῳ ἕνα σκαμπό. Ὁ γιατρός πῆγε τότε νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα σκαμπό.

— Ὁ ξυλοκόπος ὅμως τὸν ἐμπόδιζε, λέγοντάς του:— Χτύπησε με μὲ τὸ πόδι, ἀλλὰ ὅχι με τὸ χέρι. Προτιμῶ νὰ πυνέσω πειὸν πολὺ, παρὰ νὰ πέσω σ' τὰ χέρια σου. Τότε εἶνε πού θὰ εἶμαι χαμένος.

Ὁ Σουλτάνας

Ἐνας Σουλτάνας, φορτωμένος κλαδιά, ἐσπρωξε κάποτε στὸ δρόμῳ ἕνα σκαμπό. Ὁ γιατρός πῆγε τότε νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα σκαμπό.

— Ὁ Σουλτάνας ὅμως τὸν ἐμπόδιζε, λέγοντάς του:— Χτύπησε με μὲ τὸ πόδι, ἀλλὰ ὅχι με τὸ χέρι. Προτιμῶ νὰ πυνέσω πειὸν πολὺ, παρὰ νὰ πέσω σ' τὰ χέρια σου. Τότε εἶνε πού θὰ εἶμαι χαμένος.

Ὁ Σουλτάνας

Ἐνας Σουλτάνας, φορτωμένος κλαδιά, ἐσπρωξε κάποτε στὸ δρόμῳ ἕνα σκαμπό. Ὁ γιατρός πῆγε τότε νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα σκαμπό.

— Ὁ Σουλτάνας ὅμως τὸν ἐμπόδιζε, λέγοντάς του:— Χτύπησε με μὲ τὸ πόδι, ἀλλὰ ὅχι με τὸ χέρι. Προτιμῶ νὰ πυνέσω πειὸν πολὺ, παρὰ νὰ πέσω σ' τὰ χέρια σου. Τότε εἶνε πού θὰ εἶμαι χαμένος.

Ὁ Σουλτάνας

Ἐνας Σουλτάνας, φορτωμένος κλαδιά, ἐσπρωξε κάποτε στὸ δρόμῳ ἕνα σκαμπό. Ὁ γιατρός πῆγε τότε νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα σκαμπό.

— Ὁ Σουλτάνας ὅμως τὸν ἐμπόδιζε, λέγοντάς του:— Χτύπησε με μὲ τὸ πόδι, ἀλλὰ ὅχι με τὸ χέρι. Προτιμῶ νὰ πυνέσω πειὸν πολὺ, παρὰ νὰ πέσω σ' τὰ χέρια σου. Τότε εἶνε πού θὰ εἶμαι χαμένος.

Ὁ Σουλτάνας

Ἐνας Σουλτάνας, φορτωμένος κλαδιά, ἐσπρωξε κάποτε στὸ δρόμῳ ἕνα σκαμπό. Ὁ γιατρός πῆγε τότε νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα σκαμπό.

— Ὁ Σουλτάνας ὅμως τὸν ἐμπόδιζε, λέγοντάς του:— Χτύπησε με μὲ τὸ πόδι, ἀλλὰ ὅχι με τὸ χέρι. Προτιμῶ νὰ πυνέσω πειὸν πολὺ, παρὰ νὰ πέσω σ' τὰ χέρια σου. Τότε εἶνε πού θὰ εἶμαι χαμένος.

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑ ΖΩΔΙΑ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ

[Ἐνα νέον καὶ περιέργον βιβλίον.—Οἱ Ἀθηναῖκοι

ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

(ΤΟΥ ΛΕΟΝ ΦΡΑΠΙΕ)

*Ήταν δυο γέροι.

*Εκείνη διατηρούσε ακόμη όλες τις αισθήσεις της, αλλά δεν μπορούσε πια να δουλέψει περισσότερο από δυο ώρες την ημέρα.

Αυτός «δεν είχε τα λογικά του... Δηλαδή, μόνο πως ελλομονόσας — έλεγε η γρηά του. Στο εργοστάσιο έντουτο, που δούλευε τώρα σαράντα χρόνια, δεν τον χρησιμοποιούσαν πια παρά για το έγκρεμς, κι' αυτό από ευπλαχνία για να κερδίσει κανένα φράγκο την ημέρα. Με μιάν αδιάκοπη, αυτόματη περπά, κίνησι του χεριού, έπρεπε να κινή δεξιά και άριστερα ένα σίδερο μακρύ, που κι' αυτό έδινε την κίνησι σε διαφόρους μηχανισμούς. Τόν εκάθιζαν σ' ένα σκαμνί, μέσα σ' ένα μικρό κακοφωτισμένο δωμάτιο και τόν έβραζαν τόν χέρι σε κίνησι. Τόσο είχε ριζώσει πια μέσα του η συνήθεια της δουλειάς και της υπακοής που δεν είχε ανάγκη να σκεφθί. "Αν έσταματούσε τόν έπαιναν τόν χέρι και μ' ένα δυο ακουνητήματα τόν έβανάζαν σε κίνησι.

"Αν όμως τόν βράδυ, άργούσε η γυναίκα του να έλθη νά τόν πάρη, έπαιναν τόν δρόμο μοναχός του, και περπατούσε, περπατούσε χωρίς να ξέρη πού πηγαίνει, κι' έχανόταν. "Η διεύθυνσι των ήταν γραμμένη στο κασέττο του, κι' έτσι τόν έφεραν πίσω, ακόμη και τή νύχτα.

Πρίν γεράσουν ήταν ένα νοικοκυρεμένο εργατικό άντρώγιο. Είχαν κι' αυτοί τα έμμορφα έπιπλάκια τους, άγορασμένα κομμάτι κομμάτι και πληρωμένα σιγά, σιγά, με δόσεις.

"Αχ! με πόσους κόπους είχαν αποκτήσει αυτά τα χίλια μικροπράγματα που άπτελουν ένα σπίτι, που έκουράζουν, συντροφεύουν κι' έμορφαίνουν τή ζωή! "Η γυναίκα από πάντων με την υπομονή της, με τή γνώσι και τήν άφοσίωσι της είχε συντείνει στη δημιουργία τού μετρίου αυτού θησαυρού. "Όλα τα νεύατα της, όλη τή δύναμι, τήν ύγεια, τή χαρά της ζωής της, τή εξώδευσε για τήν αποκτήσι των έπιπλων της και φυσικά και ο άνδρας της αυτά πια έθεωρούσε ως τή μόνη ευχαρίστησι τώσαν χρόνον δουλειάς.

"Από τόν καιρό όμως που ήλθαν τα γυροτενί, είχε αρχίσει κι' η φτώχεια και τούς έπαιρναν ένα ένα ότι είχαν μαζέψει τριάντα τώρα χρόνια! Τούς τάπαινε η ανάγκη, η φτώχεια, η άρρώστεια. Τούς τάπαιναν ο σπιτονοικοκύρης, ο ψωμάς, τή γατρικά... "Ο κόσμος, η ζωή... Τούς έπληραν τή ντουλάπα με τόν καθρέφτη, τις καρέκλες, τόν ταπέτο, τις διπλές κουρτίνες, τή καντηλιέρα, με τόν ρολόι τού τοίχου, τόν μουρφέ και τόν τραπέζι. Είχαν πιστέψει πως ήταν κτήμα τους αυτά τα απαραίτητα πράγματα. Πώς έγελάστηκαν. Μόλις έπροφθάσαν νά τα καμαρώσουν, νά τα περιποιηθούν, σάν σε δνείρο, κι' έτσι σκληρά τούς τα έζητούσαν πίσω. Και εξανδάνωσαν ένα ένα τ' άγαπημένα έπιπλα. Στην ηλικία που προσκολλάται κανείς τόσο στις άναμνήσεις και στα πράγματα που ζητά παρηγοριά σ' άψυχα, και φαντάζεται πως θά ζήσει πια μ' αυτά, όσο κι' αυτά. Στην ηλικία που έπρεπε όλα να έρχονται με τήν άνεσι με τήν ήρεμία, συνέβαινε αυτή η τραγωδία να τούς τή άφαιρη η ανάγκη όλα, όλα, νά τούς φέρη στην τελευταία άπελπισία.

Και τώρα από τα τέσσερα έπιπλα που δεν επιτρέπεται νά κατσαθενόν τόν κρεβάτι, τόν τραπέζι, με τις δυο καρέκλες, δεν έμεναν πια τίποτε από τόν παλιό σπιτικό παρά ένας καθρέφτης, κρεμασμένος πάνω από τόν τζάκι της καμαρίτσας τους.

"Ήταν τόν πολύτιμο στολίδι τους, κι' η γρηά προτίμησε νά σώση αυτό από όποιοδήποτε άλλο.

Για σκεφθίτε τόν είχε αγοράσει άλλοτε κρυφά από τόν άνδρα της, με τις μικρές της οικονομίες. Με τις οικονομίες της από τα πλυτικά, τή τροφή, τόν ντύσιμο... Και η γλυκυιά έκπληξι τήν ημέρα της γιορτής του που τόν παρουσίασε! "Ήταν τόν συγγενητικώτερο περιστατικό των δέκα πρώτων χρόνων τού γάμου των.

Γι' αυτό κι' αυτή τόν υπερασπίστηκε τόν καθρέφτη της, και τόν διατήρησε σάν κεινουργίο. "Όλα τα έθυσιασε και χάριν αυτού, υπέμεινε και τις μεγαλύτερες στερήσεις...

Κι' αυτή τήν Κυριακή, που έμενε ίσια, ίσια κι' ο γέρος σπίτι θ' άρχόνταν ο παλαιοπάλης νά πάρη και τόν τελευταίο συντηρίμιο. "Η γρηά έπεριμένε κι' η σκέψι της έγυριζε διαρκώς σ' αυτό μ' άπελπισία.

Μιά σκέψι μόνο τήν παρηγορούσε λίγο. "Ο γέρος της δεν είχε τα λογικά του και πιθανότατα δεν θά τόν έπαινε είδησι. Γιατί και έξη μήνες πριν που σήκωσαν τόν ρολόι δεν είχε πάρει είδησι. Και

δμως ήταν τότε πολύ καλύτερα. Αυτή αισθανότανε σε κάθε αποχωρισμό σά νά της έπαιρναν ένα κομμάτι από τήν ψυχή της. Σάν νά έχανε σε κάθε νέα καταστροφή κάθε έλπίδα ζωής, κάθε όλοιο για τούς όμοιους της. "Ως τόσο, έλεγε πάλι με τόν νου της, ο γέρος άνεγνώριζε ακόμη, άδιστα έστω, τόν δωμάτιό τους, κι' αυτό έξ αιτίας τού καθρέφτη. Κάτι σάν ένστικτο μνήμης έξυπνούσε μέσα του με τήν λάμψι τού καθρέφτη. "Αυα τόν έφερνε από τόν εργοστάσιο σέρνοντάς τον σάν μικρό παιδί, καθόνταν μόνος του αντίκρυ στο καθρέφτη, κι' έκουνούσε τόν κεφάλι σάν νά άναγνώριζε μέσα στο γυαλί τόν έαυτό του. Μιά άναλαμπή σκέψως, η τέλεταία, θά διατηρείτο φαίνεται ακόμη με τήν άντανάκλασι τού καθρέφτη.

Τι θά έκανε, λοιπόν, τώρα ο γέρος θά έβραζε τις φωνές, και τα κλάματα σάν μουρό, άμα θά τούπαιρναν τόν καθρέφτη;

*Ήλθε ο παλαιοπάλης.

"Η γρηά μαζεύτηκε σε μιά γωνιά, τρέμοντας, με τόν στόμα μ-σάνοιχτο περιμένοντας με φόβο τι θά συμβεί στήν ψυχή τού γέρου που καθόταν εκεί αντίκρυ στο τζάκι. "Ο γέρος που φαίνεται βε-θισμένος σε βαθιά όνειροπόλησι, κι' έκινούσε μόνο τα μάγουλά του και τα άσπρα του μουστάκια καταπίνοντας τόν σάλιο του, έριξε μιά ματιά στον παλαιοπάλη και εξαναβυθίστηκε στήν όνειρο-πόλησί του με τή μάτια άπλανη.

"Θεέ μου, ψιθύρισε η γυναίκα του με μελαγχολική άνακούφισι. "Εχρείαστηκε όμως νά χτυπήσουν με τόν σφυρί για νά βγάλουν τόν σίδερο που έκρατούσε τόν καθρέφτη. "Ο γέρος εφάνηκε πως έπρόσεχε κοιτάζοντας με τόν κεφάλι ψηλά.

"Η γρηά ξανάρχισε ν' άνησυχί.

"Εθνήθησε τήν ώρα αν ημέρα που έφερε τόν καθρέφτη τόν με-σήμερι... ήταν "Ιούνιος... είχαν φρούνηλε...

Ταν τότε ο γέρος της! Και τι άνοσιές που έλεγε γεμάτες άγάπη! Και πώς έπαιζε μπρος στον καθρέφτη με τή κασιανή μαλλιά του, που ήταν μακρά, μακρύα και έκανε χίλια παρό-ξενα χτενίσματα έτσι γι' άστέιο. "Αυτά σκέφτονταν η γρηά κι' άεαφνα τήν έπιασε μιά άλλο-κωτη επιθυμία. Νά έξυπνησέ ο γέρος αυτή τή στιγμή, νά α-σθανθί, νά καταλάβη τι τόν πέρνουν. Ναί! Ναί! Νά έ-πνούσε νά εφώναζε, νά έθί-κμονε που τούπαιρναν τόν κα-θρέφτη του. Νά δείξη, έπα-τούλάχιστον πως δεν είχαν τελειώσει πια όλα.

Και η καρδιά της χτυπούσε με μικρή επιθυμία.

"Ο καθρέφτης έξεκρεμάστηκε.

"Ο γέρος έκοιτάζε πάντα άνα-μασώντας σάν μουρκασιό.

Τώρα ο καθρέφτης ήταν άκουμπισμένος στο πάτωμα, τόν φορ-τωνόταν ο παλαιοπάλης... ο γέρος άναμασούσε πάντα.

Αυτή ήθελε ακόμη νά έλπίσει, έκανε άσυναίσθητες κινήσεις, η άπελπισία τήν βασάνιζε.

"Οχι, όχι, ήταν αδύνατον νά είχαν όλα τελειώση. "Αδύνατον όλα τα περασμένα νά χάθηκαν έτσι, χωρίς ν' αφήσουν ίχνος!

"Ο παλαιοπάλης βγήκε από τή στενή πόρτα. Τόσος ήταν ο πό-νος της που άφισε χωρίς νά τόν θέλη μιά φωνή, μιά φωνή άγρια!

"Αλβέρτο, "Αλβέρτο! ο καθρέφτης!

"Ο γέρος κούνησε τόν κεφάλι άμα άκουσε τή φωνή. Τα άπλανή του μάτια έγυριζαν δεξιά κι' άριστερά, σάν νάχαν άληθινά χάσι τήν τελευταία τους λάμψι και δεν άνεγνώριζε πια τή γρηά.

"Αλβέρτο, ο μορφοφ καθρέφτης μας; ολόλυξε ακόμη η γρηά και τόν έσκουτούσε στον ώμο...

Τότε ο γέρος, σάν νά έκουρδίστηκε έσώκωσε τόν χέρι, τόν έσφιξε στο κενό, σάν νά κρατούσε τόν έγκρεμς και άρχισε νά τόν κινή δε-ξιά και άριστερά.

"Ήταν τελικός άποβλακωμένος!...

Τίποτες δεν έξυπνησε μέσα του!...

Κ' η γρηά άρχισε νά ουρλιάζει κλαίγοντας γεμάτη άπελπισία!...

(Μετάφρασις Poeta)

Λεόν Φραπιά

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ τα κάτωθι βιβλία: «Διηγήματα» "Αλέξαν-δρος Παπαδοπούλου, «Τέχνη και Φρενοπία» Πέτρο. "Αποστόλου, «Δημοτική "Ελλην. Τραγούδια» Φωριέλ, ο «Αποκεφαλιστής» Π. Φεβάλ, «Ο Κρυφός» Π. Φεβάλ, «Πώς Κλαίμε τόν Θάνατο τής "Αδελ-φής» Κ. Παλαμά. Γράψατε προς τόν «Μπουκέτο».

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ

ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΦΑΓΗΤΑ

(Η κουζίνα των διαφόρων λαών. — Τό άρνάκι τής σούβλας. — Πώς τρώγεται ο λαγός στη Σαρδηνία. — Οι "Αγγλοι και τή σκόρδα. — Οι Βαβαροι τού "Οθωνος και η χελωνοφαγία των. — "Η δούκισσα και τόν χέλι. — Τί κατέπινε ένας Καραγκιοζο-παίκτης).

Είπε γνωστόν ότι κάθε λαός έχει μιάν ιδιαίτερη προτίμησι σε όρισμένο φαγητό τόν όποιον παίρνει έτσι έθνικόν χαρακτήρα, όπως εινε π.χ. τόν ρο σ τ-μ π η φ για τούς "Αγγλους, τόν πιλάρι για τούς Τούρκους, τή μακαρόνια για τούς "Ιταλούς, τόν σ ο υ κ ρ ο υ τ για τούς Γερμανούς, τή ψητή τής σούβλας για τούς "Ελληνες και ούτω καθεξής. "Αλλά και τρώπει ιδιαίτεροι μαγειρεύματος των φαγητών άπαρχουν εις τās διαφόρους χώρας, όπως μαρτυρούν τή δνότητα διαφόρων σάλτσων εις τούς καταλόγους των έστιατορίων και τή μενο των έπιστημων γεμιτών, π.χ. σός "Ολλανταίς, σός ταρτάρ. Ρωσική σάλτα κλπ. "Υπάρχουν και πόλεες που φημίζονται για τόν δεινα ή τόν δεινα πιάτο, π.χ. η Νεάπολις για τή μακαρόνια τής, η Μασσαλία για τή μπουγιαμπές, η Βιέννη για τή αντίσλ κλπ. "Εκείνο π.χ. που θεωρείται έξαιρετικώς όρεκτικό και νόστιμο για τούς μόν, περιφρονείται από τούς άλλους καμιά φορά μάλιστα και νει και τήν άηδαν. "Ελλην λόγιος έκ των γεροντοτέρων διη-γείται ότι μιά φορά ειρσιόκωμος στη Σαρδηνία είδε νά τού σερ-βίρουν λαγό βραστό με φύλλα μωρούνης.

"Η έκπληξις του δέ έγεινε ακόμη μεγαλειότερα όταν έμαθε ότι στη Σαρδηνία τρώνε τούς γάτους, όχι καλή τή πίστις όπως άλλοι έλ-λν έν γνώσει. Οι "Ουθμανοί και οι "Εβραίοι δεν τρώνε τόν χοι-ρινό κρέας, τόν όποιον εις τήν Γερμανία, τήν "Αμερικην κλπ. απο-τελει ένα από τούς σπουδαιότερους κλάδους τής βιομηχανίας των τροφίμων. "Απόδειξις ότι τόν Σικάγο έπονομάζεται και Πορκόπολις,

δηλαδή Γουρουνόπολις. Οι "Ινδοι θεωρούν βρω-μερούς τούς τρώγοντας βωδινό κρέας. "Εμεις πάλι συγκαταλέγομε εκείνους που τρώνε βατρά-χους. "Η πρώτη άφορμή άντιπαθείας τού "Ελ-ληνικού λαού έναντι των Βαβαρών που είχαν συνδεθεί τόν "Οθωνα εις τήν "Ελλάδα ήτο η χελωνοφαγία των. Οι "Αγγλοι πάλιν συγαι-νονται τούς τρώγοντας σκόρδο, τόν όποιον η ύπαρξις μόνο στή φαρμακεία εινε άνεκτή. Ση-μειώτεον ότι οι άρχαιοι λαοί έκτιμούσαν πολύ τόν σκόρδο. Οι πρόγονοί μας έτρωγαν σκόρδα ά-κόμη και στή...δέατρο! "Όταν μάλιστα ήθελαν ν' αποδοκιμάσουν ένα έργο έπετούσαν τή σκόρδα των κατά κεφαλής των ήθοποιών και τού συγ-γραφέως. Οι σημερινοί "Ελληνες εινε άνεκτικώ-τεροι. Κατά τήν Ιστορικώμενη υπό τού "Ηροδό-του οι πρός άνέγειναι των πυρμιδών έργασθέντες Αιγύπτιοι δού-λοι έφραγαν κατά τόν πολυτετές διάστημα τής εργασίας των τόσα κρομμύδια και σκόρδα, ώστε με αυτά θά μπορούσαν νά στηθουν πυρμιδες περισσότερες και ύψηλότερες από τήν τού Χέοπος.

"Οχι μόνον οι λαοί, αλλά πολλές φορές τή άτομα μίας και τής ατής φυλής, ακόμη τής ίδιας οικογενείας έχουν τις ιδιαίτερες συ-νήθειές τους και τās προτιμήσεις τους στή φαγητό.

Σε μερικά άτομα παρατηρούνται πολλές φορές σφοδρές και άνε-ξήγητες άντιπαθείες προς όρισμένα φαγητά, που δέ μπορούν ούτε νά τή ιδούν. "Ο μέγας φιλόσοφος "Ερασμος, άν και ήτο γέν-νημα τής Ιχθυοτροφού και ιχθυοράγου "Ολλανδίας, έννοιωθε τούση άπέχθεια για τή ψάρια, ώστε τόν έπαινε πνευτός και μόνο που τή έβλεπε. "Ο διάσημος χειροτέγος "Αμβρόσιος Παρό άναφέρει ότι μιά δούκισσα έλιποθυμούσε όταν έβλεπε χέλι. "Ο αιδάρχης τού βασιλέως Φραγκίσκου τού Α' έπάθαινε αίμορραγία τής μύτης όταν έβλεπε μύλη, τή όποια έπίσης άπεστρέφετο με τρόμον και ο Βασιλεύς τής Πολωνίας Βλαδίσλαος. "Ο Σκαλιέρος έφοβείτο τόν κάρδομο. "Άλλοι έσάγγωναν όταν έβλεπαν γουρουνόπουλο...

Γενικώς τόν αίσθημα τής άποστροφής και τής άηδίας έχει διά-φορες παραλλαγές και διακρινάσεις στή διάφορα άτομα. Σχετικώς με τόν φαινόμενον τούτο άναφέρεται τόν άκίλουθο περίεργο άνέκδοτο:

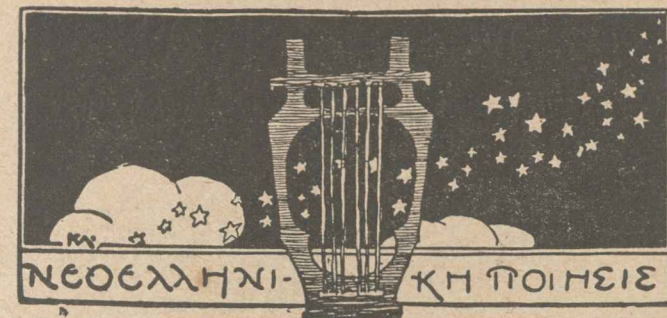
Κάποιος Γάλλος συγγραφέας, πατέρας φιλόστοργου, έσκέφθη νά στήσει στή σπιτι του ένα θεατράκι νευροσπάστων για νά διασκε-δάξη τή παιδεία του. "Εκαλεσε λοιπόν ένα πλανόδιο Καραγκιο-ζοπαίκτη (Γκινιόλ όπως τούς λένε στη Γαλλία) για νά τού μάθη τήν τέχνη. "Ο Γκινιόλ άρχισε τόν μάθημα με τήν διδασκαλία τής ιδιαίτερης έκείνης άπαγγελίας των νευροσπάστων η όποια όφειλεται σ'ένα μικρό εργαλείο από λεπτό έλασμα τενεκεδνίου, συγχροτούμενο με κλωστή. "Αμα τοποθετηθί άνάμεσα στή δυνάτι αλλάξει τή φωνή.

Στό πρώτο μάθημα, έπειδή πρόχειρο άλλο εργαλείο δεν ύπρχε, ο Καραγκιοζοπαίκτης έδωσε τόν δικόν του στή μαθητή για νά δοκι-μάσει. "Ο συγγραφέας όμως, σάν άγύμναστος που ήταν έδυσκο-λευέτο και πολλές φορές έκινδύνευσε νά τή καταπι. "Ο «καθηγη-τής» τής Καραγκιοζοπακτικής βλεπόντας τή στενοχωρία του και θέλοντας νά τού δώση κουράγιο, τού είπε:

— Δεν πειράζει νά τόν καταπι, δεν εινε κίνδυνος νά πάθετε τίποτα... Αυτό τόν εργαλείο που έχετε τώρα στή στόμα σας, έγώ θά τόν έχω καταπι καμιά δεκαριά φορές ως σήμερα και πάλι τόν βρήκα.

Μπορείτε νά φαντασθίτε τή θέσι τού δυστυχημένου μμητού όστερ' από μιά τέτοια άποκάλυψι.

Σταχυολόγος



Η ΜΑΓΕΜΜΕΝΗ ΒΡΥΣΙ

'Εκεί ψηλά, που φαίνεται τόν μαύρο κυπαρίσσι
Και πάρα πέρα ένας γκρεμμένος, εκεί εινε και μιά βρύσι.

Σ' αυτήν διαβάται πιστικοί γυρνοβαν νύχτα μέρα,
Κι' άκουγες νύχτα μέρα εκεί τραγούδι και φλογέρα.

Μιά μέρα, που 'ροβόλαγα από τ' άπάνω πλάι,
Είδα μιά κόρη πώκυνε κι' ήπιε νερό και πάει.

Πήγα κι' έγώ νά πιω νερό. "Αγίασσα 'στην ώρα,
Και φτερωτός, χαρούς ενος κατέβαινα 'ς τή χώρα.

Τόσος άπέρασε καιρός μιά από τή μέρα εκείνη,
"Αχ! ένας πόνος 'καρδιακός ήσυχό δεν μ' άφινει.

Βολαίς με κάνει νά γελώ, βολαίς ν' άναστενάξω,
Βολαίς νά κλαίω, και βολαίς τραγούδια ν' άραδιάζω.

Κάποτε μ' είδαν 'ς τόν χοριό σέ μιά μεγάλη σκλή,
Κ' όσοι έμαθαν για τόν νερό τόν καταριώσαν όλοι.

Κ' η δόλια η βρύσι έρήμαζε. Κι' άπ' τότε νύχτα μέρα,
Ούτε τραγούδι άκούς εκεί, ούτε καμιά φλογέρα.

Κι' όποιος διαβαίνει άπ' τόν χοριό, ψηλά 'ς τόν κυπαρίσσι,
"Όλοι τόν δείχνουνε και λέν: «η Μαγεμένη Βρύσι».

Τι έφταιξε η βρύσι; "Εφταιξε η μάγισσα η παρθένα,
"Όπου τή βρύσι έμάγεψε κι' έμάγεψε κι' έμένα.

"Αν έρθς τώρα η μορφονά, που έμάγεψε τή βρύσι,
Και μ' ένα 'έξορκ της γλυκό τή μάγια της μού λύση,

Θά γιάνη ο πόνος που με τρώει βαθιά και με μαραίνει,
Και θά νά πιγνουνε τή λέν τή βρύσι μαγεμένη.

Κ. Δ. Κρυστάλλης

ΣΥΝΕΚΔΗΜΟΣ

"Ω πλόσκα, πλόσκ' άγαπητή,
Πώς η ψυχή μου σέ ζητεί!
"Ω πλόσκα λατρευτή μου,
Χαρά μου και ζωή μου!
Κοντά μου όταν ήσαι σύ
Και με προσφάνης με κροσσό,
Κακόν δεν συλλογούμαι
Κανένα δεν φοβούμαι.

Εις τόν λαίμυρ μου, δροσερή,
Με τόν χορρότερο λωρί
Καλά θά σέ κρεμάσω,
Ποτέ νά μη σέ χάσω,
Και μέρα νύχτα κρεμαστή
Και τρώγα πάντα γεμιστή
Νά βολοκεται κοντά μου,
Γλυκεία παρηγοριά μου.

[Λυρικά]

† Α. Κατακουζηνός

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

I

'Στόν κήπο μου έχθες άγά μόνος περπατούσας
και άθελα έστράφησας πάλι βαθεία ποταμού.
Τα δουλοπαιδιά μοναχά με βλέπαν 'ς τόν οκοτάδι
γιατ' έχθες τόν στενωπό για μόνο μου σημάδι.
Τήν άλλη άσχη σηκούδωκα, 'ς τόν κήπο μου πηγαίνω
κι' είδα ένα πόδο έρημο που είχε τόν καύμω
να μωρωμένα φύλλα του σέ δάκρυα λοισυμένα
τάχα νά ήσαν δροσιά, η έκλαυσε για μένα;

II

Και μ' έρωτά καμιά φορά: πώς άγαπή η καρδιά;
κι' ένώ προσμένει νά τής πιά, και με κιντάει άκόμο,
άκούει γλυκά κελιάδωμα 'ς τόν δένδρον τή κλαδιά
που δυό πουλάκια έρωτικά φιλιούνται στήνιά στήνα.
Γορβίζει με χαμόγελο και τή πουλά κιντάει
κι' ακόμη δεν κατάλαβε πως η καρδιά άγαπάει.

† Ι. Πολέμης

ΜΙΑ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΠΟΙΗΤΡΙΑ

Η ΜΑΡΣΕΛΙΝΑ ΝΤΕΜΠΟΡ ΒΑΛΜΟΡ

Η ζωή της. Τα βάσανά της. Η δυστυχία και η συμφορά την καταδιώκουν. Ο πρώτος της έρωας. Η εγκατάλειψή της. Ο γάμος της. Η πείνα και ο θάνατος την δέρνουν αλύττητα. Ο θάνατός της. Τα τραγούδια της.

Λίγοι άνθρωποι σ' αυτόν τον κόσμο πέρασαν τόσες δυστυχίες όσες πέρασε η γλυκειά και παθητική ποιήτρια Μαρσελίνα Βαλμόρ. Η άλληλογραφία της που έξεδότη κατά το 1896 και που ξαναδόθηκε στη συλλογή της δόξα απέκαλυψε όλη τη δυστυχισμένη ζωή της, όλες τις συμφορές που τράβηξε, τους πόνους και τις φτώχειες της.

Η ιστορία της ζωής της θα μπορούσε να συνοψισθεί σ' αυτές λέξεις: «Αγάπησε, υπέφερε, έβλαψε! Σ' ένα γράμμα της προς τη μεγάλη τραγουδίστρια Γεοργίτσα, η ποιήτρια παραπονείται με πικρία για τη ζωή της λέγοντας: «Μόλις μπήκα να πάω αναπνοή σ' αυτό τον κόσμο μετάξ' της μιάς δυστυχίας και της άλλης! Δεν πέρασε χρόνος χωρίς να κλάψω, χωρίς να θρηνηση για κάποιο θάνατο, για κάποια συμφορά».

Η αρχαία πόλις του Ντουαί υπήρξε ο τόπος που έζησε τα πρώτα της χρόνια. Έγεννήθηκε στις 20 Ιουνίου 1786, και είχαν τότε τελευταίο παιδί του Φελίξ Ντεμπορ, ζωγράφου εκκλησιών. Τα πρώτα της χρόνια τα πέρασε μέσα σ' έλευνο και φτωχικό σπίτι, με μισέρια και φρικτές στενοχώριες. Ύστερα έφυγε για τη Γουαδελούπη με την ελπίδα πως θάπερνε κάποια κληρονομιά. Μόλις όμως πάτησε στο γηλο αυτό το βρήκε επαναστατημένο. Φωτιά, θάνατοι, χαλασμός. Αναγκάστηκε τότε να ξαναγυρίσει στην πατρίδα της έντελως συντημένη, γιατί έχασαν εν τω μεταξύ την μητέρα της, συμφορά που της στοιχίσε πολύ.

Θεοφάτος καθώς ήταν ζήτησε γάμιο δουλειά στο θέατρο. Έσπερνε όμως καθώς φαίνεται μαζί της τη δυστυχία, γιατί το θέατρο, στο οποίο προσελήφθη έβλεπε σε λίγο καιρό. Πήγε κατόπιν στο Μπορντώ όπου έμεινε δυό μέρες χωρίς να βάλει μπουνιά στο στόμα της! Απ' τη πείνα έπεσε μιά μέρα λιποθυμισμένη καταμεσής του δρόμου. Ακολούθως ξαναγύρισε στη πατρίδα της όπου άγκαζαρίστηκε σ' ένα θάσο που είχε φτάσει από τη Λίλλη. Κατά το 1803 έπαιξε στο Ρουέν ως λυρική ηρωανότα στην όπερα. Τότε την έπροσκάλεσαν στο Παρίσι όπου παρουσιάστηκε με πολλά πλεονεκτήματα στην Όπερα Κομική. Άρχισε να ξη πειά κάπως καλύτερα, είχαν εκτίμηση στο ταλέντο της, την χειροκροτούσαν. Η φωνή της, κατό τα λεγόμενα των κριτικών της εποχής, δεν ήταν πολύ δυνατή, αλλά το τραγούδι της ήταν γλυκό, χαριτωμένο και γεμάτο έκφραση. Έπαιξε ακόμη πολύ καλή κίθαρα, για την όποια γράφει στον αδελφόν της: «Είπε το μόνο όργανο που τσιρίζει με τη φωνή μου και με την κατάσταση μου». Η καρδιά της ήταν πολύ λεπτή η γραμμές του προσώπου της δεν ήταν και πολύ κανονικές, αλλά η γλυκειά και μελαγχολική φυσιογνωμία της προκαλούσε εύθεξέ αρχής το ενδιαφέρον. Στις φωτιές που πετούσαν τα μάτια της, όταν έπαιξε έννοιωθε κανείς ότι αίσθανότανε βαθιά τους ρόλους που δημιουργούσε.

Ύστερα από το Παρίσι έπαιξε σ' ός Βρυξέλλας το Μάη του 1807. Έίχε πολλά succès. Το κοινόν έπαινούσε πολύ την καθαρή της ντιέον, τον ήχο το γοιτευτικό της φωνής της, την δύναμη που είχε να μεταδίδει τη συγκίνηση. Ήταν βεβαία για την αύριο όταν ο θάσος που πάει διελύθη κι' αυτός ξαφνικά. Ξαναγύρισε τότε η Βαλμόρ στο Παρίσι και στο σαλόνι καπουας Ντελί, ελληνικής καταγωγής, ως λέγουν, συναντήθηκε με τον «άγνωστο της!» Λέγουν τον «άγνωστον της», γιατί έως τώρα δεν μπόρεσαν να καθορίσουν ποιός ήταν αυτός που τον αγάπησε τόσο. Η Βαλμόρ πίστευε στους όρκους του ανθρώπου αυτού, έμεθυσσε με τα ταξίματα του και με το όνειρο μιάς ατέλειωτης ευτυχίας πλάι του, και του εδόθηκε χωρίς ύπολογισμούς. Αλλά όλα αυτά τελειώσανε πολύ γρήγορα, και ελδε να φτάνη πολύ γρήγορα η σκληρή πραγματικότητα. Ο άγαπημένος της φεύγει ξαφνικά για να μη ξαναγυρίσει, κι' αυτή μένει τσακισμένη από τη λύπη κι' ένα παιδί, στην άγχαλία. Κι' εν τούτοις για τον άπιστο αυτόν η Βαλμόρ έγραφε τους πενθώραιους έρωτικούς στίχους που άκουσε ο 19ος αιών!

Μ' όλα ταύτα η ποιήτρια δεν τον μίσησε τον άπιστον αυτόν. Ο πόνος που της προξένισε με την φυγή του έγινε άφορητή της δόξης της. Από την πληγή που της άνοιξε ο χαμένος της έρωτας, έξεκλήθη μία πηγή μελαγχολικών και γεμάτων πάθους τραγουδιών.

Δεν τελειώνουν όμως ός έδο η δυστυχίες της ποιητριάς, η οποία έχασε την φωνή της, μετά την γέννηση του τέκνου της. Έπαιψε τότε να τραγουδά αλλά αναγκάστηκε να ξαναμπή στο θέατρο για να ζήσει τον πατέρα της και το παιδί της, το οποίο ήταν η μόνη ευτυχία που της άπεμνε, η μόνη ένθιμη μισγάλης.



Μαρσελίνα Ντεμπορ Βαλμόρ

που είχε καταραστεί, χωρίς να μπορεί και να την ξεχάσει. Και η παρηγορία όμως αυτή του παιδιού της της έλλειπε μετά λίγον καιρό. Το λατρεμένο της αυτό παιδί αρρώστησε και πέθανε ξαφνικά!

Η νέα αυτή συμφορά έκαψε την ποιήτρια να άλλοφρονήσει. Έπαιξε πλέον στο θέατρο για να λησμονή, να ξεχάσει. Ο θάσος που συγκυτελέγετο και η ίδια βοσκοταν ήδη σ' ός Βρυξέλλας. Στον ίδιο αυτό θάσο εύρίσκετο και ένας νέος ήθοπος, ο Προσπερ Λανσανόν, ο οποίος έπαιξε ως πρωταγωνιστής. Ήταν ψηλός, καλοκαμωμένος με ύψος άριστοκρατικό. Η ποιητική φωνή και η μελαγχολία της Μαρσελίνας του έκαψε τέτοια έντονα, ώστε της έξευστηρευθή τέλος την φλογερή αγάπη του και της έζητησε τη χείρα της. Η Μαρσελίνα προσάθηκε να άρησθ. Σ' ένα γράμμα της του έγραψε: «Τίποτε δεν υπάρχει πιο ελκυστικό από την καρδιά μου. Σας λέω λοιπόν πως δεν μπορώ να την ξαναδώσω σε κανένα. Άφήστε με στις λύπες μου. Δεν περιμένα πια παρά τον θάνατο»...

Το ελκυστικό όμως πάθος του ήθοποιου την συγκίνησε στο τέλος και τον Δεκέμβριο του 1817 έγινε ο γάμος των. Μά και τη φορά αυτή ήρθε η συμφορά να την πλήξει, την άμοιρη αυτή γυναίκα. Έπέθανε ο πατέρας της, τον όποιον υπερασπίσσε!...

Παρήλθε όμως καιρός και πίστεψε πως τα βάσανά της τελείωσαν πλέον, όταν νέο δυστύχημα την χτύπησε πάλιν κατακέφαλα. Στά 1818, έχασε την πρώτη της κόρη, την Γουλιό μολς ενός μηνός. Κατόπιν αυτού άρχισαν άλλες άλλες δυστυχίες και βάσανα. Τα θέατρα δεν δούλευαν. Άρχισαν φτώχειες.

Αν και ο σύζυγός της ήταν τίμιος καλός με ελκυστική χαρακτήρα, δεν ήταν εν τούτοις καθόλου ένεργητικός, και καθώς φαίνεται δεν είχε και μεγάλο ταλέντο. Ελήγαν σ' ός Βέλγιο όπου δεν περνούσαν και άσχημα. Ύστερα έκείνος θέλησε να εγκατασταθούν στο Παρίσι. Έκεί τους βασάνισε πάλιν φρονιά κι' φτώχεια. Ο άνδρας της ύστερα από ένα δυστυχισμένο ταξίδι στην Ιταλία που μείνανε στο δρόμο χωρίς πενήτα, γιατί ο διευθυντής τους διέλυσε τον θάσο, άπορίσσε να πάει στη Λυών άφίνοντας τη γυναίκα του και τις δύο κόρες του, την Ίνες και την Όντέν, στο Παρίσι. Η Μαρσελίνα κατά την άπουσία του υπέφερε πάλι φρονιά.

Υπήρξε εποχή που δεν μπορούσε να στείλει και αυτό τα γραμμάτια της λόγω έλλειψης χρημάτων για γραμματοτόμιο. Είχε μάλιστα την ποιητική συνήθεια να κλείνει μέσα σ' όλους της ταίς επιστολές άνθη!

Εν τούτοις παρ' όλη της την φτώχεια ήταν άπερίσκεπτος έλεήμων. Έδινε σε όλο τον κόσμο. Μιά μέρα έγραφε στον αδελφόν της στέλνοντάς του 15 φράγκα:

«Η καινούργια μας μετακόμηση μου τα πήρε όλα. Σκέψου πόσο φτωχή είμαι αφού σ' άφηνω σ' αυτή τη θέση. Έχω σιγάμεις άπερίγραπτες. Λάβε εν τούτοις τις 15 αυτές δραχμές και έξερε ότι είμαι στερωμένη και με το νου μου».

Ύστερα από όλα αυτά ο θάνατος άρχισε να χτυπάει την πόρτα της και να έρημονή το σπίτι της. Απέθανε η κόρη της Ίνες από φθίση είκοσι χρόνων, κατόπιν δε ο αδελφός της, η αδελφής της, η πιο αγαπημένη φίλες της και τέλος η πολυαγαπημένη κόρη της Όντέν. Ο θάνατος δρεπάνιζε αλύττητα γύρω της.

Γράφει ένα βράδυ που ήταν τρομερά λυπημένη στη φίλη της Παυλίνα Ντεσμεζ: — «Έπαιξα στην εκκλησία και άναγα όκτω κεριά ταπεινά όδη και μένα, για τις 8 νυχές που έχασα για πάντα, για όσους τους άγαπημένους που μιάς πέθαναν!... Έτσι καθώς έλιωναν τα κεριά αυτά νόμισα πως θα σβήσω και γώ και θα πεθάνω!...»

Και όμως όλα αυτά τα δυστυχία δεν λγόστανε την αγάπη της Βαλμόρ προς το Θεό. Ήταν πολύ θρησκά...

Επειτα από τόσας συμφορές πόθησε τον θάνατο. Τίποτε πια δεν την κρατούσε στη ζωή παρά η αγάπη προς τον άνδρα της, ο όποιος ύστερα από τις καλλιτεχνικές του φιλοδοξίες, δούλευε σ' ένα ταπεινό γραφείο ύπουργείου.

Τέλος η πολυκαθή ποιήτρια άρρώσθηκε. Βασάνιστηκε άπ' την άρρώσθειά της όχι λίγο, αλλά τέλος ο θάνατος της έδωσε την γαλήνη που ποθούσε.

Η Βαλμόρ δεν υπήρξε ούτε πολύ όραία, ούτε κοκκίνα, ούτε γοιτευτική. Υπήρξε όμως πολύ καλή, υπήρξε δυστυχισμένη, υπήρξε μεγαλοφυής. Η γλυκειά ποιήτρια της ελνέμοιοκερμένη σ' ός άκατάληπτη ζυμαμένη με το αίμα της καρδιάς. Ο Σαιν Μπε έλεγε γι' αυτή: «Έραγουόσθε όπως το πουλί κελαιδεύει, όπως το τραγούδι βοσκιάς».

Μεταφράσαν ποιημάτων της Βαλμόρ θά δημοσιεύσωμεν προσεχώς. (Μετάφρ.) Α. Β. Παλμύρας

Η ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΗ ΑΘΗΝΑ

Η ΠΑΛΙΑ ΑΓΟΡΑ

(Μιά ιστορική Πυρκαϊά.— Ο Όθων και το άμάξι του Χρόνη.— Οι άράπηδες της Αγοράς.— Η συμμετοχή της σ' όν εμφύλιο του 62.— Ο έρωας στο παζάρι.— Ζάχαρη είσαι!— Και διπλωματικό έπεισόδιο.— Πώς έγεννήθη ο κουτσαβακισμός και πως άπέθανε).

Είπε πολλά χρόνια τώρα, που ένα βράδυ οι Αθηναίοι έξυπνησαν ένεργοί από πυροβολισμούς και καθωνοκρουσίες για να μάθουν ότι έκαιγετο ολόκληρη η Παλιά Αγορά που είχε κτισθεί σ' ός έλεια της Αρχαίας Ποικίλης Στοάς. Η πυρκαϊά έπέφερε τότε τρομερές ζημιές. Όπως όμως συμβαίνει πάντοτε, από το κακό έκείνο βγήκε και κάτι καλό: Η Παλιά Αγορά έξέλειπε και έγιναν η άνακαρπής Ποικίλης που μας έδωσαν πολύτιμα άρχαία εύρηματα.

Λίγο άργότερα η αγορά μετεφέρετο στο σημερινό Δημοτικό κτίριο σ' όν τοπο τον πύλον άλλοτε τα Πυθαγόρεια, μία από τις ζωηρότερες Αθηναϊκές συνουσίες. Ο Βασιλεύς Όθων, όταν βγήκε για πρώτη φορά περίπατο σ' ός Αθήνας, έβγαλε εκεί δεκτός με πρωτοτυπία τον τρόπο: Ο πλούσιος πιδάρας Χρόνης σ' όν όποιον άνήκει όλο έκείνο το τετράγωνο έμπηξε μέσα σ' όμάξι του (το μόνο άμάξι που υπήρχε και που το είχε φέρει από την Εύρωπη) και έπήγε να προϋπαντήσθ τον Βασιλέα. Μόλις ελδε τον Όθωνα έβγινε, κατέβη και του έπρόσφερε τ' άμάξι. Ο Βασιλεύς δεν άδελθη, γιατί ήταν έριππος, ο Χρόνης όμως την ίδια νύχτα έκόλλησε γύρω σ' όμάξι κερία άναμμένα, μήπως έσως και, άκολουθούμενος από βολιά και λαγούρια, έγύριζε τρις μέρες την πρωτεύουσα που έθαύμαζε το πρωτοφανές θέαμα. Ύστερα από σαραντά χρόνια ο Χρόνης, στωχός, έρημος, εγκαταλειμένος, έπέθανε στο Πτωχοκομείο!



Λίγο έπάνω από την Παλιά Αγορά ήταν το ιστορικό τζαμί του Πορθητού, το περίφημο Φετιχέ Τζαμί. Δεξιά ο Μενδρεσές το ιεροσπουδαστήριο και στο βάθος το άλλο τζαμί που σώζεται ως σήμερα και στεγάσει το Μουσείο των Διοικητικών Τεχνών υπό την διεύθυνση του Παικτού κ. Γ. Αρσένιν. Έκει κοντά εταίε και το Σατοράτζι (το κέντρο των Τούρκων), και έκείτα η μέρι σήμερον σωζόμενη σειρά των ύποθηματοποιών και τα λείψανα των μαρμών τειχών της πόλεως. Τα όποια έγκρημισθήκαν στο 1833 όταν έγιναν η έργασίες προς κατασκευήν της οδού Αθηνών-Πειραιώς, προς το μέρος του Αη Φιλίππα.

Η Αγορά στην παλαιότερη της εποχή είχε άποτελεσθεί από μιά σειρά έζυλινες παρτάδες, έπάνω από τις όποιες κατοικούσαν οι καταστηματαχάι, καθώς φαμερύνει παλαιά εικόνα του 1801. Καίμια άρχιτεκτονική γραμμή στα μαγαζιά αυτά, κανένα σχέδιο. Τα είδη που έπωλούντο κυρίως έκει ήταν πανικά, ρουχικά, έπιπλα, διάφορα φυικά κ.λ.π. Έννοείται ότι το έμπόριο ήταν σ' ός χέρια των Χριστιανών. Το πρώτο κατάστημα που άπαντούσε κανείς άναβαίνοντας εταίε το θραντήριο του Γιαννακού Καζαντζή. Στην ίδια θέση είχαν το πρατήριο τους και ο Καραούλάνης, γιους του άλλοτε περίφημου τραγουδιστού του Άλη Πασά και ο Δεμερτζής, πρόκαπος της γνωστής Αθηναϊκής οικογενείας και ο πρώτος και μόνος συμβολαιογράφος Κρητοβουλίδης.

Ο κρηνητής Άμπε Γκροσέ έπισκεφθείς την Αγορά στο 1791 μιάς δίνει σχετικήν εικόνα. Υπήρχαν και παλαιοτά τροφίμων, πολλές μάλιστα γυναίκες. Από αυτές κρίνον ο ξένος έπισκέπτης, άποφαινετα ότι οι Αθηναίες δεν είνε όρατες. Αλλά ποιά όρατα γυναίκα θά κείρανε στο παζάρι να πωλήσει, όταν δυό βήματα παραπάνω εταίε το κέντρο των Τούρκων καταστημάτων; Το βέβαιον είνε ότι σ' όν καρπό της Τουρκιάς, το κυρίως προσωπικό της Αγοράς ήταν οι άραπ ή δ s s. Ένα είδος έμπορεύματλήλιν η μπακαλιάρων, τους όποιους έπεριφρονούσαν Τούρκοι και Χριστιανοί. Ζωηροί, φωνακλάδες, ρουπαροί οι Αράπηδες αυτοί άποτελούσαν τον πικνότερο και ευθιμότερο πληθυσμό της Αγοράς.

Ένας από τους καλούς καταστηματαχάς της εποχής ήταν και ο Χατζηνικολής Σουβίδης και ο Ποδονόφτης, του όποιον το όνομα έμεινε σ' ός έσοχη των Αθηνών.

Μετά την άφιξη του Όθωνος σ' ός Αθήνας, η Αγορά πήρε καινούργια ζωή. Ο μηχανικός Καλλέργης συνέταξε σχέδιο, σύμφωνα με το όποιον έκτιόσθησαν όλα τα νεώτερα μαγαζιά της Αγοράς. Το σχέδιο ήταν παρόμοιο καταλληλότερο ίσως για αλλη ύποδοχών προς το μέρος της οδού Αδριανού, όπου έγκατεστάθησαν τα έζυμπολικά των νεωτέρων Αθηνών.

Είς τους μετά ταύτα ταρχαίωδες χρόνους η Αγορά — που είχε συγκεντρώσει τον καλύτερο έμπορικό κόσμο, μανάβδες, χασάπηδες, κλπ. έγινε πολλές φορές κέντρο και όρητήριο πολιτικών ταραχών. Κατά την επανάστασι του 1821 πρώτο έκδηλώσθ αυτή φανερή έδο έγιναν η πρώτες άκροαλικές έκδηλώσεις εναντίον της Βασιλείας. Ο Διευθυντής της Αστυνομίας Κρητισιώτης όπέστη κάποτε έπίθεσιν από όλους τους χασάπηδες και γαυράδες να άναγκάσθη να φύγν τρέποντας. Ύστερ από λίγες μέρες ο μάγειρος

των Ανακτόρων Πίκουλας έπήγε να ψωνίση, αλλά οι άνθρωποι της Αγοράς τον έδιωξαν με φοβερές βροσιές και άπειλές. Στις τελευταίες μέρες της βασιλείας του Όθωνος, τόσο ήταν η αντίβουλικότητα της Αγοράς όστε η καθημερινές προμήθειες των Ανακτόρων έγίνοντο με άλλα πρόσωπα, τα όποια έμοιράζοντο μεταξύ των τα διάφορα τρέφια.

Τέλος η έξωσις άπεφασίσθη και μέσα σ' ός Αθήνας άρχισε ο εμφύλιος σπαραγμός. Οι άνθρωποι της Αγοράς έλαβαν ζωηρό μέρος. Λέγεται ότι ένας χασάπης, όνομαζόμενος Σοφοκλής Λογοθέτης είχε τοποθετηθεί σ' ένα μικρό φεγγίτη μπροστά στην είσοδο της Αγοράς και από κει χωρίς να φαίνεται, έπυροβολούσε διαρκώς. Δώδεκα άνθρωποι έπεσαν θύματα της άγρίας μανίας του.

Η Παλιά Αγορά έγινε άλλοτε άφορητή διπλωματικού έπεισοδίου:

Στην αγορά σχεδόν ποτέ δεν έπήγαιναν γυναίκες. Σπανιάτατα καμιά ύπηρετρια τουλμούσε να εμφανισθ. Μιά από αυτές την ύπεδέχτο ολόκληρη η Αγορά με φωνές μεγάλες:

— Ζάχαρη είσαι! Ζάχαρη είσαι!

Η ύπηρετρια έκείνη, Φρόσω τ' όνομά της, ήταν όρασιότατη και και καθώς άπεδείχθη άργότερα πολύ έξυπνη. Ετύλιξε ένα γέρο Αθηναίο πολύ πλούσιο και με τον καιρό γέννηκε μιά από τις διακεκριμένες κυρίες των Αθηνών. Όσες φορές όμως την άπαντούσαν άνθρωποι της Αγοράς ο θαυμασμός τους άνηχούσε όπως τότε:

— Ζάχαρη είσαι! Ζάχαρη είσαι!

Φαίνεται όμως ότι ο θαυμασμός των καταστηματαχών της Αγοράς προς το όρατον φύλον παρεξήρπη περισότερο του πρέποντος και μιά ξένη κυρία — η σύζυγος του Αυστριακού Πρέσβους — άναγκάστηκε να φύγν από την Αγορά τρέχοντας.

Ο Πρέσβης έκανε παραστάσεις και την ίδια μέρα δύο-τρείς από τους θερμότερους θαυμαστάς όδηγήθησαν στην Αστυνομία. Ο Ύπουργός των Έσωτερικών έζήτησε συγγνώμη από τον Πρέσβην και το έπεισόδιο έληξε.

Στην Παλιά Αγορά όφειλεται η τιμή της δημοθυρίας του κ ο ν τ α β α η, του καθαρού Έλληνικού αυτού τύπου, ο όποιος δυστυχώς έκυριόχρησε των Αθηνών πενήντα ολόκληρα χρόνια. Έκει, στο καφενείο του Θωμά (ο όποιος «Θωμάς ο παλινοκαφενέας» έλέγετο στην κουτσαβακική γλώσσα) και σ' ός άλλα γύρω καφενεία της οδού Αιόλου και εις τα κυρεία τα λεγόμενα «σ' ός σκαλίκια», έγεννήθη ο παρόμοιος αυτός τύπος του θαυαστέλου, του αίσχαρού, του δείχνοντος την γενναϊότητα του στους αδυνάτους και τρεπομένους εις φυγήν μόλις άντίκρυσθ έσυχρόν — ο τύπος του κουτσαβάκη. Πενήντα ολόκληρα έτηόνησε την Αθηναϊκή κοινωνία, μέχρις ότου ένας άποφασιστικός διευθυντής της Αστυνομίας, ο Μπαϊρακτάς απήλλαξε την πρωτεύουσα από το αίσχος αυτό.

Ο Ιστοριογράφος

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ.

Την παρελθούσαν εβδομάδα άπεστάλη ο κυκλοφορήσας δεύτερος τόμος των «Περπετειών του Άρσούρου Γορδώνος Πύμ» του Πόε εις τους κατά τοι συνδρομητάς της Βιβλιοθήκης μας:

Αιμιλ. Ρόδην, Άλέκον Αθανασιάδην, Βασίλ. Αθανασιάδην, Ζοζέφ Άντελ, Γεώργ. Αχρονάκη, Γεώργ. Αθανασιάδην, Κωνστ. Αθανασιάδην, Ιωάν. Αθανασιάδην, Κωνστ. Άγγέλου, Αικατερίνη Άποστόλου, Χαρίτων Άναγνωστοπούλου, Πρόδρομον Βαββακην, Γεώργ. Εγγένη, Παντ. Βαζιάνη, Αιμον Βουγιάρη, Τσιότσαν Βαγιάνη, Νικ. Βαβαλά, Στυλ. Βίον, Άν. Βασιλικούδη, Α. Βαρελάδην, Άνδρ. Γιαννιούλην, Βασίλ. Γιαννουτάκου, Ειρήνην Γελανού, Γεώργιον Γεωργιάδου, Παντ. Γεωργιάδου, Ιω. Γαλιανούδη, Φωφίην Δαδ, Στ. Δαφνιόπου, Δ. Δαμντιόπου, Εύδην, Αλέξανδρ. Διμαρχίου, Κοκκινη, Δημαρχίου Δράμας, Φ. Δελιγιάννη, Μοσχολήν Δασοπού, Άλξ. Διδάκων, Απ. Εφειμιάδην, Δ. Εσταδοπούλου, Γ. Ζερβάν, Β. Ζησοπούλου, Χαρσούαν Ζαχαριάδου, Ιω. Ζαχαριόπουλον, Άδων. Θεοφιλή, Μαρίαν Ήσωνίδου, Κ. Καραγιάννη, Γ. Καραγιάννη, Εφί. Κωνσταντινίδην, Ρουμπήν Κωστοπούλου, Π. Κωνσταντινίδην, Γ. Καραγιωργιάδου, Εργέντην Κορδογιάν, Ν. Κουσιάνην, Α. Κιοφελίτση, Ελευθέριον Κεραμόν, Ιω. Καρακώστατον, Μαρσών Κωστωπόλου, Πάριον Κωλέων, Γ. Καρακώστων, Α. Κωστήν, Άλξ. Καραγιάννη, Α. Καρακώστατον, Δ. Κρηεβλή, Σταματιαν Καραγιάννη, Μην. Κολακτιν, Ιω. Κοντράκη, Φωφίη Κίταν, Μ. Κορς, Α. Κατέραν, Μαρίαν Λεόντη, Όλγαν Λεκατά, Σ. Λιναρδην, Νικ. Λιναρδον, Κ. Λεβάντην, Μωσών Λεβι, Ι. Λεβι, Παντ. Λιανών, Μεντίν Ματινέσσο, Δ. Μενδαριόπουλην, Βαδην Μπαλεζήν, Κί. Μάτσαρη, Άλκμηνν Μαιμούη, Άσπασην Μανέσση, Ιω. Μουσταφάν, Κ. Μαγκανών, Ν. Μητροπούλον, Γ. Μπαρδύλην, Αιμ. Μάτσαρη, Φωφίαν Μιχαήλ, Άλκμην Μπαλεζή, Τάκη Μανωλοπούλον, Γ. Μαυροκλήνη, Μαρίαν Μιχαλοπούλου, Έλενην Μιχαλοπούλου, Ντασκούλιν, Ζωφ. Νικολάου, Νικ. Νικολάου, Β. Νικολάου, Κ. Νασάκη, Μαρίαν Νικολάου.

Έκν κ λ ο φ έ ρ η σ ε ν

= Ο Δεύτερος τόμος =

ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ ΤΟΥ

ΑΡΣΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ

ΤΟΥ ΕΝΤΓΚΑΡ ΠΟΕ

= Τιμάται Αρχ. 12 =

PALAIS DE MODES

ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΥ, ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 15

Παρελήφθησαν τὰ ὠραιότερα καπέλλα χειμερινῆς Ἑποχῆς. Πωλοῦνται εἰς τιμὰς ἀσυνήθως ὀφειλόμενους. Ἦτοι: καστόρινα ἀπὸ 200—350, βελούδινα ἀπὸ 200—550.

ΔΙ' ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑ 100-150

ENGLISH HIGH SCHOOL FOR BOYS

ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΡΡΕΝΩΝ

7 Ὁδὸς Καπλανῶν (Πέλοδος Ὁδοῦ Μασσαλίας). — Ἀθῆναι.

..... Ἀνώτερον Οἰκοτροφεῖον καὶ Σχολή
Οἱ μαθηταὶ παρασκευάζονται διὰ τὰς δημοσίας Ἀγγλικὰς Σχολὰς ὡς καὶ διὰ τὰς
..... Τεχνικὰς καὶ Πανεπιστημιακὰς ἐξετάσεις
..... Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀποτανθήτω εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς



Δοκιμάσατε τὰς Ν. Ὀλοελαστικὰς ΖΩΝΕΣ

MADAME X.

Στὸ Εἰδικὸν κατάστημα
N. XIONH & C.

Ἔδρος Πρακτείου 3
Ἀποκλειστ. Ἀντιπρόσωποι

ΔΙΑ ΝΑ ΕΙΣΘΕ ΜΟΝΤΕΡΝΟΣ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΑΣ ΕΝΔΥΣΗ

Ο ΠΑΥΛΙΔΗΣ
46^α ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 46^α

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΣ ΤΟΥ ((ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ))

ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΒΑΦΕΙΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟΥ

"ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ,"

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡΟΥΠΑΚΗ

ΚΟΔΡΙΚΤΩΝΟΣ 52-54

Κάνει ἐκπτώσεις μεγίστας ἐπὶ τῶν τιμῶν τοῦ καθαρισμοῦ καὶ βαφῆς τῶν ἐνδυμασιῶν. Ὁμοίως εἰς τὸν δίδοντα 3 κουστούμια πρὸς καθαρισμὸν ἢ βαφὴν παρέχει δικαίωμα καθαρισμοῦ ἢ βαφῆς ἑνὸς κουστούμιου ΔΩΡΕΑΝ.

ΠΡΑΤΗΡΙΑ:

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 9, ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 3, ΣΤΑΣΙΣ ΚΑΛΙΘΕΑΣ, ΚΟΔΡΙΚΤΩΝΟΣ 54
(ἔναντι Ἀγίου Παντελεήμονος).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ.
Ἱατρός Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαιτίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 15α. Ὁραὶ 8—10 π. μ. καὶ 4—6 μ. μ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ὅσοι ἐκ τῶν μαθητῶν τῶν διαφόρων Σχολείων ἔχουν βιβλία πρὸς βιβλιοδέτησιν, δύνανται νὰ τὰ ἀποστέλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα καὶ Τυπογραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου», τοῦ ὁποῦ τοῦ Βιβλιοδετικῶν τμήμα ἀναλαμβάνει νὰ τὰ βιβλιοδέτῃ με στερεότητα καὶ καλλιτεχνίαν μοναδικήν.

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ φίλοι τοῦ «Μπουκέτου» προκειμένου νὰ ἐγγραφῶσιν συνδρομηταὶ εἰς τοῦτο δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Mr

JAMES STROUMPOS
140 W 26 th. Street New York N. U.
(Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ)

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ εἰς καλὴν τιμὴν βιβλία μεταχειρισμένα καὶ βιβλία καὶ Γράμματα στὸ «Μπουκέτο».

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΕΧΝΗΣ
ΣΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΕΡΜΟΥ 10
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ